

บทที่ 2

ทฤษฎี แนวคิด และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาประสิทธิผลการบังคับใช้กฎหมายกับสถานบริการตามนโยบายการจัดระเบียบสังคมสถานีตำรวจภูธรเมืองเพชรบุรี ผู้ทำการวิจัยได้ศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องมาประกอบการดำเนินการดังนี้

1. บริบทและบทบาทของสถานีตำรวจภูธรเมืองเพชรบุรี
2. แนวคิดเกี่ยวกับการจัดระเบียบสังคม
3. นโยบายการปฏิบัติงานด้านการจัดระเบียบสังคมสำนักงานตำรวจแห่งชาติ
4. ทฤษฎีการบังคับใช้กฎหมายและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง
5. แนวคิดเกี่ยวกับประสิทธิผล
6. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

บริบทและบทบาทของสถานีตำรวจภูธรเมืองเพชรบุรี

ประวัติและสถานที่ตั้ง

สถานที่ตั้งของ สถานีตำรวจภูธรอำเภอเมืองเพชรบุรี ไม่ปรากฏชัดเจนว่า ก่อสร้างขึ้นเมื่อใด ตั้งอยู่เลขที่ 3 ถนนราชวิถี ตำบลคลองกระแซง อำเภอเมืองเพชรบุรีเดิมเป็นอาคารไม้สองชั้น ต่อมาปี พ.ศ.2525 สมัยนายชด รัตนราช เป็นผู้ว่าราชการจังหวัดเพชรบุรีได้มอบงบประมาณมาส่วนหนึ่งให้ต่อเติมอาคารสถานีตำรวจขึ้นใหม่ ซึ่งในครั้งนั้น เจ้าหน้าที่ตำรวจ ได้รับการช่วยเหลือ และได้รับความร่วมมือ จาก พ่อค้า ประชาชน พร้อมด้วย ผู้มีชื่อเสียง ของจังหวัดเพชรบุรี ร่วมบริจาคเงิน และสิ่งของจำนวนมาก จนสร้างสำเร็จเป็นอาคารคอนกรีตทรงไทยสองชั้น ซึ่งจะเห็นได้จากที่เป็นอยู่ในปัจจุบันนี้และนับว่าเป็นที่น่ายินดีอย่างยิ่งในการต่อเติมอาคารที่ทำการใหม่แห่งนี้ มิได้ใช้งบประมาณของทางราชการแต่อย่างใด (สภ.เมืองเพชรบุรี, 2553)

สภาพภูมิศาสตร์

สถานีตำรวจภูธรอำเภอเมืองเพชรบุรี ตั้งอยู่ในใจกลางเมืองเพชรบุรี PQ 036493 ตั้งอยู่เลขที่ 3 ถนนราชวิถี ตำบลคลองกระแซง อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบุรี ห่างจากกรุงเทพมหานครทางทิศใต้ประมาณ 135 กม.(ธนบุรี-ปากท่อ สายใหม่) มีพื้นที่รับผิดชอบ 283.901 ตารางกิโลเมตร หรือ

177,438.12 ไร่ ลักษณะภูมิประเทศโดยทั่วไปเป็นที่ราบ มีอากาศแบบมรสุม ไม้ร้อนจัดและหนาวจัดพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นที่ราบลุ่ม และที่ราบชายทะเล เหมาะแก่การทำนา ทำสวนผลไม้ พืชผักสวนครัว เลี้ยงสัตว์ เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ มีแม่น้ำเพชรบุรีไหลผ่าน มีเส้นทางคมนาคมสายหลัก คือ ถนนเพชรเกษม (ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 4) มีอาณาเขตติดต่อกับอำเภอต่างๆ ดังนี้

1. ทิศเหนือ ติดต่อกับอำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี
2. ทิศใต้ ติดต่อกับ อำเภอบ้านลาด อำเภอท่ายาง จังหวัดเพชรบุรี
3. ทิศตะวันออก ติดต่อกับอำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี
4. ทิศตะวันตก ติดต่อกับอำเภอเขาย้อย และอำเภอบ้านลาดจังหวัดเพชรบุรี

ประชากร รวมทั้งสิ้น 121,523 คน เป็นชาย 58,763 คน เป็นหญิง 62,760 คน (ข้อมูล ณ วันที่ 31 ธ.ค.2545 ที่ว่าการอำเภอเมืองเพชรบุรี) ประชากรแฝง โดยเฉลี่ย ประมาณ 50,000 คน (มาจากที่อื่นไปกลับ และอยู่ชั่วคราว) ความหนาแน่นของประชากรเฉลี่ยต่อพื้นที่ประมาณ 428 คนต่อตารางกิโลเมตร (ในเขตเทศบาล 971 คน/ตร.กม. นอกเขตเทศบาล 336 คน/ตร.กม.) ประชากรส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธ 97.95 % (119,033 คน) นับถือศาสนาอิสลาม 1.76 % (2,140 คน) และนับถือศาสนาคริสต์ 0.29 % (350 คน) อาชีพ ส่วนใหญ่ ทำนา เลี้ยงสัตว์ ทำสวนผลไม้ ประมง ค้าขาย พืชเศรษฐกิจคือ ข้าว ผลไม้ สัตว์เศรษฐกิจ คือ ไก่ เป็ด กุ้ง ปลา อุตสาหกรรม ได้แก่ โรงสีข้าว โรงงานตัดเย็บเสื้อผ้าและเครื่องหนัง โรงงานทำขนม โรงงานแปรรูปอาหาร

เขตการปกครอง การบริหารราชการส่วนภูมิภาค สถานีตำรวจภูธรอำเภอเมืองเพชรบุรี รับผิดชอบ 22 ตำบล 167 หมู่บ้าน ดังนี้ (ที่ว่าการอำเภอเมืองเพชรบุรี ข้อมูล ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2545)

1. ตำบลหัวสะพาน	มี	14	หมู่บ้าน (เทศบาล)
2. ตำบลหนองขนาน	มี	7	หมู่บ้าน
3. ตำบลคอนยาง	มี	13	หมู่บ้าน
4. ตำบลบ้านกุ่ม	มี	13	หมู่บ้าน
5. ตำบลโพธิ์พระ	มี	11	หมู่บ้าน
6. ตำบลช่องสะแก	มี	10	หมู่บ้าน
7. ตำบลไร่ส้ม	มี	9	หมู่บ้าน
8. ตำบลนาไร่	มี	9	หมู่บ้าน
9. ตำบลบางจาน	มี	9	หมู่บ้าน
10. ตำบลธงชัย	มี	8	หมู่บ้าน
11. ตำบลบางจาก	มี	8	หมู่บ้าน
12. ตำบลโพธิ์ไร่หวาน	มี	7	หมู่บ้าน

13. ตำบลหนองพลับ	มี	7	หมู่บ้าน
14. ตำบลหนองโสน	มี	7	หมู่บ้าน
15. ตำบลสามะโรง	มี	7	หมู่บ้าน
16. ตำบลต้นมะม่วง	มี	6	หมู่บ้าน
17. ตำบลบ้านหม้อ	มี	6	หมู่บ้าน
18. ตำบลต้นมะพร้าว	มี	4	หมู่บ้าน
19. ตำบลวังตะโก	มี	3	หมู่บ้าน
20. ตำบลเวียงคอย	มี	3	หมู่บ้าน
21. ตำบลคลองกระแซง (เขตเทศบาล)			
22. ตำบลท่าราบ (เขตเทศบาล)			

การบริหารราชการส่วนท้องถิ่น

1. เทศบาลเมืองเพชรบุรี
2. เทศบาลตำบลหัวสะพาน
3. เทศบาลตำบลหาดเจ้าสำราญ
4. องค์การบริหารส่วนตำบล 19 แห่ง

สถานที่ต่างๆที่สำคัญ

1. โรงแรม	จำนวน	9	แห่ง
2. สถานที่ท่องเที่ยว	จำนวน	7	แห่ง
3. สถานศึกษา	จำนวน	139	แห่ง
4. สหกรณ์	จำนวน	18	แห่ง
5. ธนาคาร	จำนวน	17	แห่ง
6. วัด	จำนวน	61	วัด
7. โรงพยาบาล	จำนวน	9	แห่ง
8. สถานีอนามัย	จำนวน	24	แห่ง
9. มัสยิด	จำนวน	3	แห่ง
10. โบสถ์คริสต์	จำนวน	2	แห่ง
11. ร้านทอง	จำนวน	30	ร้าน
12. สถานที่จำหน่ายน้ำมันเชื้อเพลิง	จำนวน	23	แห่ง
13. โรงรับจำนำ	จำนวน	2	แห่ง
14. ห้างสรรพสินค้า	จำนวน	4	ร้าน

15.สถานบริการ จำนวน 19 ร้าน

สถานภาพอาชญากรรม

ปี พ.ศ. 2543	สภ.เมืองเพชรบุรี	มีคดีเกิดขึ้น	1,613	คดี
ปี พ.ศ. 2544	สภ.เมืองเพชรบุรี	มีคดีเกิดขึ้น	1,411	คดี
ปี พ.ศ. 2545	สภ.เมืองเพชรบุรี	มีคดีเกิดขึ้น	1,884	คดี
ปี พ.ศ. 2546	สภ.เมืองเพชรบุรี	มีคดีเกิดขึ้น	1,291	คดี

ตารางที่ 2.1 สถิติคดีอาญา สภ.เมืองเพชรบุรี ปี 2550 – 2551

ประเภทความผิด	ม.ค.50		ม.ค.51		คดี	จับคดี
	รับแจ้ง	จับ	รับแจ้ง	จับ	+เพิ่ม-ลด	ค้างเก่า
1. คดีอุกฉกรรจ์และสะเทือนขวัญ	3	3	2		- 1	1
1.1 ชำผู้อื่นโดยเจตนา	2	2	2	-		
1.2 ปล้นทรัพย์	1	1	-	-	- 1	1
1.3 ชิงทรัพย์ (รวม)						
1.4 ลักพา เรียกว่าไก่อ			ไม่มีเหตุเกิด			
1.5 วางเพลิง						
2. คดีประทุษร้ายต่อชีวิตร่างกายและเพศ	12	9	10	6	- 2	5
2.1 ชำผู้อื่นโดยเจตนา	2	2	2	-	-	-
2.2 ชำผู้อื่นโดยไม่เจตนา	-	-	1	1	1	-
2.3 ทำให้ผู้อื่นตายโดยประมาท	-	-	-	-	-	-
2.4 พยายามชำ	2	-	1	1	1	2
2.5 ทำร้ายร่างกาย	4	4	5	3	1	3
2.6 ข่มขืนกระทำชำเรา	4	3	1	1	- 3	-
3. คดีประทุษร้ายต่อทรัพย์	24	12	41	30	17	5
3.1 ลักทรัพย์	20	9	39	28	19	4
3.2 ชิงทรัพย์	2	2	1	1	- 1	-
3.3 ริบเอาทรัพย์	-	-	-	-	-	-
3.4 กรรโชกทรัพย์	-	-	-	-	-	-

ตารางที่ 2.1 (ต่อ)

ประเภทความผิด	ม.ค.50		ม.ค.51		คดี	จับคดี
	รับแจ้ง	จับ	รับแจ้ง	จับ	+เพิ่ม-ลด	ค้างเก่า
3.5 ชิงทรัพย์ขาดเจ็บ	1	-	-	-	-	-
3.6 ชิงทรัพย์ไม่ขาดเจ็บ	-	-	-	-	-	-
3.7 ปล้นทรัพย์	1	1	-	-	- 1	1
3.8 รับของโจร	-	-	-	-	-	1
3.9 ทำให้เสียทรัพย์	1	-	1	1	-	-
4. คดีที่น่าสนใจ						
4.1 โจรกรรมรถจักรยานยนต์	8	3	7	1	1	-
4.2 โจรกรรมรถยนต์	6	2	5	1	-1	-
4.3 โจรกรรมโค-กระบือ	-	-	-	-	-	-
4.4 โจรกรรมเครื่องมือเกษตร	-	-	-	-	-	-
4.5 ปล้น –ชิงรถโดยสาร	-	-	-	-	-	-
4.6 ปล้น – ชิงรถแท็กซี่	-	-	-	-	-	-
4.7 ข่มขืนและฆ่า	-	-	-	-	-	-
4.8 ลักพา – เรียกค่าไถ่	-	-	-	-	-	-
4.9 หนีโจร	-	-	1	-	1	-
4.10 ยักยอกทรัพย์	2	1	1	1	- 1	-
5. คดีที่รัฐเป็นผู้เสียหาย						
5.1 อาวุธปืน	13	13	3	3	- 10	-
- อาวุธปืนธรรมดา	11	11	3	3	- 8	-
- อาวุธปืนสงคราม	1	1	-	-	- 1	-
- วัตถุระเบิด	3	3	7	8	4	-
5.2 การพนัน	5	-	-	-	-	-
- การพนันทั่วไป	4	-	-	-	-	-
- พนันสลากกินรวบ	1	-	-	-	-	-

ตารางที่ 2.1 (ต่อ)

ประเภทความผิด	ม.ค.50		ม.ค.51		คดี	จับคดี
	รับแจ้ง	จับ	รับแจ้ง	จับ	+เพิ่ม-ลด	ค้างเก่า
5.3 ยาเสพติดให้โทษ	24	29	40	45	16	3
5.4 ปรามการค้าประเวณี	-	-	-	-	-	-
5.5 สถานบริการ	8	8	3	3	- 5	-
5.6 พ.ร.บ. โรงแรม	-	-	1	1	1	-
5.7 แพร่วัตถุลามก	-	-	-	-	-	-

(สถิติคดีอาญาเปรียบเทียบเดือน มกราคม 2550 กับ มกราคม 2551 สภ.เมืองเพชรบุรี)

แนวคิดเกี่ยวกับการจัดระเบียบสังคม

การจัดระเบียบสังคม เป็นแนวคิดที่สำคัญของวิชาสังคมวิทยา เป็นวิธีการที่มนุษย์กำหนดขึ้นมาเพื่อใช้เป็นแนวทางในการอยู่ร่วมกันอย่างมีระเบียบแบบแผน ทำให้สมาชิกแต่ละคนรู้ว่า จะต้องประพฤติ หรือควรปฏิบัติตนอย่างไรในสถานการณ์ต่างๆ มีการควบคุมให้สมาชิกปฏิบัติตามระเบียบ กฎเกณฑ์ที่วางไว้หากฝ่าฝืนหรือล่วงละเมิดก็จะต้องถูกลงโทษแตกต่างกันไปตามความรุนแรงของการกระทำ การจัดระเบียบสังคมดังกล่าวทำให้สมาชิกของสังคมมีการติดต่อสัมพันธ์กันได้อย่างราบรื่น และก่อนที่จะมีการจัดระเบียบสังคม จำเป็นที่เราจะต้องรู้จักสังคมและประเภทของสังคมต่างๆ เสียก่อนทั้งนี้เพราะการจัดระเบียบสังคมจะเกิดขึ้นได้ก็ต่อเมื่อมีการรวมตัวของกลุ่มคนจนเป็นสังคมเสียก่อน

งามพิศ สัตย์สงวน (2538 : 61 – 63) ให้ความหมายของการจัดระเบียบสังคมว่า หมายถึง การทำให้มีความระเบียบในสังคมมนุษย์ เป็นกระบวนการทางสังคม ที่จะควบคุมความประพฤติของคนในสังคมให้อยู่ในระเบียบหรือกฎเกณฑ์ที่สังคมกำหนดไว้ เพื่อให้สังคมสามารถดำรงอยู่ได้ การจัดระเบียบสังคมเป็นกระบวนการที่มีขอบเขตกว้างขวางมาก เป็นกระบวนการที่ครอบคลุมปรากฏการณ์ทางสังคมอย่าง มีการให้มีกฎเกณฑ์ข้อบังคับต่าง ๆ หลายอย่างเพื่อให้สมาชิกในสังคม ถือเป็นแนวทางในการปฏิบัติต่อกัน กฎเกณฑ์เหล่านั้นคือ บรรทัดฐานทางสังคม ซึ่งสมาชิกต้องปฏิบัติตามบรรทัดฐานทางสังคม

นโยบายการจัดระเบียบสังคม

กระทรวงมหาดไทย ได้กำหนดนโยบายในการจัดระเบียบสังคม โดยสั่งการตามหนังสือด่วนที่สุด ที่ มท.0208/ว 2547 ลงวันที่ 11 กันยายน 2544 ได้สั่งการถึงผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัดให้ดำเนินการกวาดล้างในการจัดระเบียบสังคมในแต่ละพื้นที่ คือ

1. ให้จังหวัดร่วมกับตำรวจหมั่นออกตรวจตราสถานบริการเป็นประจำ
2. สถานบริการใดมีการกระทำที่เป็นการฝ่าฝืนในเรื่อง
 - 2.1 ปลอมให้มีผู้มีอายุต่ำกว่า 20 ปีบริบูรณ์ เข้าใช้บริการสถานบริการ
 - 2.2 ปลอมให้มีการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดหรือวัตถุออกฤทธิ์ต่อจิต

ประสาท

2.3 ปลอมให้มีการแสดงลามก อนาจารให้พนักงานเจ้าหน้าที่สั่งพักใช้ใบอนุญาตหรือสั่งหยุดกิจการสถานบริการมีกำหนด 30 วัน หากยังมีการฝ่าฝืนอีกให้สั่งเพิกถอนใบอนุญาตหรือสั่งให้หยุดกิจการโดยไม่มีกำหนดเวลาแล้วแต่กรณี จากนั้น ให้จังหวัดตรวจสอบรายชื่อเจ้าของหรือผู้ลงทุน แล้วจัดทำบัญชีรายชื่อไว้เพื่อติดตามพฤติกรรม หากผู้ประกอบการไม่ให้ความร่วมมือกับรัฐบาลก็จะเป็นผู้ประกอบการไม่ได้ เมื่อขออนุญาตก็จะไม่อนุญาต

กรณีควบคุมดูแล นักเรียน นักศึกษา ให้อยู่ในระเบียบประเพณีและกฎหมายบ้านเมืองที่มีความประพฤติไม่เหมาะสมแก่สภาพนักเรียนตามความในข้อ 4 แห่งประกาศคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 132 (กฎกระทรวง ฉบับที่ 1 ลงวันที่ 22 เมษายน 2515) ได้แก่การที่นักเรียน มั่วสุม และก่อความเดือดร้อนรำคาญอย่างหนึ่งอย่างใด หรือเที่ยวเตร่เวลากลางคืนระหว่างเวลา 22.00 น. ถึง 04.00 น. ของวันรุ่งขึ้น เว้นแต่ไปกับบิดามารดาหรือผู้ปกครองหรือได้รับอนุญาตจากโรงเรียนหรือสถานศึกษาหรือสถานอื่นใด ซึ่งมีลักษณะคล้ายคลึงกัน เว้นแต่จะเป็นผู้อาศัยอยู่หรือเยี่ยมชมญาติในสถานที่นั้น

การฝ่าฝืนครั้งแรก ให้เจ้าหน้าที่ตำรวจหรือสารวัตรนักเรียนและนักศึกษานำตัวไปมอบให้ครูใหญ่ อาจารย์ใหญ่ ผู้อำนวยการหรือหัวหน้าของโรงเรียนหรือสถานศึกษาของนักเรียนหรือนักศึกษานั้นดำเนินการสอบสวนและอบรมสั่งสอนหรือลงโทษตามระเบียบ กรณีที่ไม่สามารถนำตัวมามอบได้ จะแจ้งด้วยวาจาหรือเป็นหนังสือก็ได้ แล้วให้สถานศึกษาแจ้งผู้ปกครองว่ากล่าวตักเตือนอีกชั้นหนึ่ง

หากกระทำไม่เหมาะสมเป็น ครั้งที่ 2 ให้สถานศึกษาลงโทษตามระเบียบข้อบังคับและแจ้งให้ผู้ปกครองมาให้สัญญาว่าจะอบรมสั่งสอนและควบคุมนักเรียนหรือนักศึกษามิให้ฝ่าฝืน เช่นนั้นอีกการฝ่าฝืนครั้งที่ 3 ให้โรงเรียนหรือสถานศึกษาส่งตัวนักเรียนหรือนักศึกษาพร้อมทั้งรายงานการลงโทษส่งให้สถานีตำรวจในพื้นที่สถานศึกษาตั้งอยู่ และให้ข้าราชการตำรวจตั้งแต่ร้อยตำรวจตรีออกหมายเรียกบิดามารดา ผู้ปกครอง มาว่ากล่าวตักเตือนหรือเรียกประกันทันทีบนว่า

จะปกครองดูแลนักเรียนนักศึกษาไม่ให้ฝ่าฝืนเช่นนั้นอีก โดยอาจกำหนดระยะเวลาไม่เกิดหนึ่งปีหาก ผิดทัณฑ์บนให้ปรับได้ไม่เกินห้าร้อยบาท

หากฝ่าฝืนครั้งที่ 4 ให้โรงเรียนหรือสถานศึกษาส่งตัวไปยังคณะกรรมการควบคุม ความประพฤตินักเรียนและนักเรียนซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งเพื่อพิจารณาส่งตัวไปยังโรงเรียนหรือ สถานศึกษาที่จัดตั้งขึ้นโดยเฉพาะเพื่ออบรมศึกษา กรณีนักเรียนนักศึกษาอายุไม่ครบ 18 ปีบริบูรณ์ คณะกรรมการควบคุมความประพฤตินักเรียนและนักศึกษาจะส่งตัวไปยังสถานแรกรักเด็กเพื่อให้ การสงเคราะห์เด็กต่อไป

ขั้นตอนการจัดระเบียบสถานบันเทิง

ตามที่พระราชบัญญัติสถานบริการ พ.ศ. 2509 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติ สถานบริการ (ฉบับที่ 3) พ.ศ.2525 และพระราชบัญญัติสถานบริการ (ฉบับที่ 4) พ.ศ.2546 แบ่งประเภท สถานบันเทิง (Entertainment Center) ออกเป็น 4 ประเภท คือ สถานที่เต้นรำ (ไนต์คลับ ดิสโก้เทค) ร้านอาหารที่มีหญิงบริการสถานบริการอาบอบนวด และสถานที่นั่งฟังเพลง สถานบันเทิงประเภทที่ 1-3 ต้องขออนุญาตแต่ในปัจจุบันได้มีนโยบายของกระทรวงมหาดไทย ห้ามมิให้มีการจัดตั้งสถาน บันเทิงตามมาตรา 3(1) (2)และ(3) แห่งพระราชบัญญัติสถานบริการ พ.ศ. 2509 และแก้ไขเพิ่มเติม ส่วนประเภทที่ 4 ไม่ต้องขออนุญาต เพียงแต่แจ้งล่วงหน้า 15 วัน ก็สามารถเปิดได้เลย ซึ่งทำให้เกิด ช่องว่างในการเปิดสถานบันเทิงผิดประเภทมากมาย และทั้งหมดนี้จะถูกนำมาจัดระเบียบใหม่ 5 ขั้นตอน

ขั้นตอนที่ 1 นำพระราชบัญญัติสถานบริการ พ.ศ. 2509 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดย พระราชบัญญัติสถานบริการ (ฉบับที่ 3) พ.ศ.2525 และพระราชบัญญัติสถานบริการ (ฉบับที่ 4) พ.ศ.2546 มาบังคับใช้อย่างเข้มงวดใน 4 เรื่อง คือ

1. เปิดให้บริการถูกประเภท และปิดให้บริการไม่เกิน 02.00 นาฬิกา
2. ห้ามเยาวชนอายุต่ำกว่า 20 ปี เข้าไปสถานบันเทิง ยกเว้นคนที่ทำงานภายในสถาน บันเทิง (อายุไม่ต่ำกว่า 18 ปี)

3. ห้ามมียาเสพติดในสถานบันเทิง
4. ห้ามมีการแสดงที่ไม่เหมาะสมในสถานบันเทิง

ขั้นตอนที่ 2 จัดโซนนิ่งสถานบันเทิงเป็นการใช้กฎหมายมาตรา 5 ประกอบ

มาตรา 7 แห่งพระราชบัญญัติสถานบริการ พ.ศ. 2509 กล่าวคือ การกำหนดโซนนิ่ง สถานบันเทิงเป็นการประกาศกำหนดเขตพื้นที่เพื่อการอนุญาตหรืออนุญาตให้ตั้งสถานบันเทิง ส่วนในเขตพื้นที่นั้นสถานบันเทิงจะมีที่ตั้งอยู่ที่ใดต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์ของ มาตรา 7 ดังนั้น การพิจารณาจึงต้องใช้กฎหมายทั้งสองมาตราประกอบกัน โดยให้อำนาจรัฐมนตรีว่าการ กระทรวงมหาดไทยกำหนด “ปริมณฑลจำกัด (Zoning)” เนื่องจากว่าสถานบันเทิงปัจจุบันมีที่ตั้ง

การจัดกระจายอยู่ในหลายพื้นที่ ซึ่งทำให้มีผลกระทบในด้านต่าง ๆ ดังนั้น หากจัดให้สถานบันเทิงมีที่ตั้งอยู่ในที่ที่เหมาะสมเป็นพื้นที่เดียวกัน (Zoning) ก็จะเป็นประโยชน์ในการรักษาความสงบเรียบร้อยของประชาชนและจะเป็นผลดีต่อผู้ใช้บริการ ผู้ประกอบการ เจ้าหน้าที่และเป็นผลดีต่อสังคมโดยรวม

ขั้นตอนที่ 3 แก้ไข พ.ร.บ. สถานบริการ พ.ศ. 2509 ใน 3 ประเด็น คือ

1. สถานบันเทิงทุกประเภทต้องขออนุญาต
2. เพิ่มค่าธรรมเนียมจากปีละ 1,000 บาท เป็น 50,000 บาท
3. เจ้าของสถานบันเทิงมีหน้าที่ตรวจบัตรประชาชนผู้ใช้บริการ

ขั้นตอนที่ 4 เปรียบเทียบการผังเมืองจัดทำผังเมืองรวมให้ครบ 76 จังหวัด เพราะ

ขณะนี้กรมการผังเมืองประกาศผังเมืองรวมได้เพียง 2.7 เปอร์เซ็นต์ของประเทศ อีก 97 เปอร์เซ็นต์ ไม่มีผังเมืองรวมเพื่อกำหนดพื้นที่ปลอดภัย พื้นที่อันตราย และพื้นที่พักผ่อนให้แก่ประชาชน

ขั้นตอนที่ 5 จัดทำโครงการสร้างสำนึกรักชาติ รักแผ่นดิน ทั้งผู้ประกอบการสถานบันเทิง เจ้าหน้าที่ของรัฐ ตลอดจนนักการเมือง ให้เกิดความรักความหวงแหนแผ่นดินเกิดเสียสละทำงานเพื่อส่วนรวม

กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับนโยบายจัดระเบียบสังคม

พระราชบัญญัติสถานบริการ 2509 โดยสรุปสาระสำคัญ ๆ ดังนี้

มาตรา 3 ในพระราชบัญญัตินี้

“สถานบริการ” หมายความว่า สถานที่ตั้งขึ้นเพื่อให้บริการโดยหวังประโยชน์ในการค้าดังต่อไปนี้

1. สถานเต้นรำ รำวง หรือรองเง็ง ประเภทที่มีและประเภทที่ไม่มีหญิงพาดนบริการ
2. สถานที่มีอาหาร สุรา น้ำชา หรือเครื่องดื่มอย่างอื่นจำหน่าย และบริการโดยมีหญิงบำเรอสำหรับปรนนิบัติลูกค้า หรือโดยมีที่สำหรับพักผ่อนหลับนอน หรือบริการนวดให้แก่ลูกค้า
3. สถานอาบน้ำ นวด หรืออบตัว ซึ่งมีหญิงบริการให้แก่ลูกค้า
4. สถานที่ที่มีอาหาร สุรา น้ำชา หรือเครื่องดื่มอย่างอื่นจำหน่าย โดยจัดให้มีการแสดงดนตรีหรือการแสดงอื่นใดเพื่อการบันเทิง (พ.ร.บ. สถานบริการ(ฉบับที่ 3)พ.ศ.2525มาตรา 3)

“พนักงานเจ้าหน้าที่” สำหรับกรุงเทพมหานคร หมายความว่า ผู้บัญชาการตำรวจนครบาล ในจังหวัดอื่น หมายความว่า ผู้ว่าราชการจังหวัด (พ.ร.บ.สถานบริการ (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2521 มาตรา 3)

มาตรา 4 ห้ามมิให้ผู้ใดตั้งสถานบริการตามมาตรา 3 (1) (2) (3) เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากเจ้าพนักงานเจ้าหน้าที่

ผู้ใดตั้งสถานบริการตามมาตรา 3 (4) ต้องแจ้งให้พนักงานเจ้าหน้าที่ทราบก่อนจัดตั้งไม่น้อยกว่าสิบห้าวัน

การขออนุญาต เงื่อนไขการอนุญาตและขอต่อใบอนุญาตตามวรรคหนึ่ง และการแจ้งตามวรรคสอง ให้เป็นไปตามกำหนดในกฎกระทรวง (พ.ร.บ. สถานบริการ (ฉบับที่ 3) พ.ศ.2525 มาตรา 4)

มาตรา 6 ผู้ขออนุญาตตั้งสถานบริการตามมาตรา 4 ต้องมีคุณสมบัติ ดังนี้

1. อายุไม่ต่ำกว่ายี่สิบปีบริบูรณ์
2. ไม่เป็นผู้มีความประพฤติเสื่อมเสียหรือบกพร่องในศีลธรรม
3. ไม่เป็นผู้วิกลจริต หรือจิตฟั่นเฟือนไม่สมประกอบ
4. ไม่เป็นผู้เจ็บป่วยด้วยโรคติดต่ออันเป็นที่รังเกียจแก่สังคม โรคพิษสุราเรื้อรัง

หรือโรคยาเสพติดให้โทษร้ายแรง

5. ไม่เป็นผู้เคยต้องรับโทษในความผิดเกี่ยวกับเพศ ตามประมวลกฎหมายอาญาในความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการค้าหญิงและเด็กหญิง ตามกฎหมายว่าด้วยการปรามการทำให้แพร่หลายและการค้าอันลามก หรือตามกฎหมายว่าด้วยการปรามการค้าประเวณี

ในกรณีที่นิติบุคคลเป็นผู้ขออนุญาตตั้งสถานบริการ ผู้แทนของนิติบุคคลนั้นต้องมีคุณสมบัติ ตามความในวรรคก่อน

มาตรา 7 อาคาร หรือสถานที่ที่ขออนุญาตตั้งเป็นสถานบริการตามมาตรา 4 ต้อง

1. ไม่อยู่ใกล้วัด สถานที่สำหรับปฏิบัติพิธีกรรมทางศาสนา โรงเรียนหรือสถานศึกษา โรงพยาบาล สถานพยาบาลที่รับผู้ป่วยไว้ค้างคืน สโมสรเยาวชน หรือหอพักตามกฎหมายว่าด้วยหอพัก ในขนาดที่เห็นได้ว่าจะก่อความเดือดร้อนรำคาญแก่สถานที่ดังกล่าวแล้ว

2. ไม่อยู่ในย่านที่ประชาชนอยู่อาศัย อันก่อความเดือดร้อนรำคาญแก่ประชาชนผู้อาศัยใกล้เคียง

3. มีทางถ่ายเทอากาศสะดวก

มาตรา 8 ถ้าอาคารหรือสถานที่ที่ขออนุญาตตั้งสถานบริการตามมาตรา 4 เป็นของผู้อื่นในชั้นขออนุญาตตั้งสถานบริการ ผู้ขออนุญาตต้องมีหนังสือแสดงว่าได้รับความยินยอมจากเจ้าของอาคารหรือสถานที่นั้น

มาตรา 16 ห้ามมิให้ผู้รับอนุญาตตั้งสถานบริการ

1. รับผู้มีอายุต่ำกว่าสิบแปดปีเข้าทำงานในสถานบริการ
2. ยอมให้ผู้ที่มีอายุต่ำกว่ายี่สิบปีบริบูรณ์ซึ่งมิได้ทำงานในสถานบริการนั้นเข้าไปใน

สถานบริการระหว่างเวลาทำการ

3. ยอมให้หญิงซึ่งมิได้ทำงานในสถานบริการนั้นเข้าไปในสถานบริการโดยไม่มีชายมาด้วย

4. ยอมให้ผู้มีอาการเมาสุราจนประพฤตินุ้ยว้ยหรือครอบครองสติไม่ได้ เข้าไปหรืออยู่ในสถานบริการระหว่างเวลาทำการ

5. จำหน่ายสุราให้แก่ลูกค้าซึ่งมีอาการเมาสุราจนประพฤตินุ้ยว้ยหรือครอบครองสติไม่ได้

6. ยอมให้บุคคลดั่งระบุไว้ในมาตรา 3 หรือบุคคลที่มาร่วมแสดงดนตรีหรือแสดงอื่นใดเพื่อการบันเทิง พักอาศัยหลับนอนในสถานบริการ (พ.ร.บ.สถานบริการ (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2525 มาตรา 6)

(ประกาศคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 47 (พ.ศ.2521) ข้อ 1)

มาตรา 17 การกำหนดวันเวลาเปิดปิดของสถานบริการ การจัดสถานที่ภายนอกและภายในเพื่อความเป็นระเบียบเรียบร้อย เพื่อความสะอาดหรือเพื่อความสะดวกในการตรวจตราของเจ้าหน้าที่ การโคมไฟหรือการให้หญิงพาดเนอร์ หญิงบำเรอ ผู้บริการอาบน้ำ นวด หรืออบตัว และคนรับใช้ติดหมายเลขประจำตัวในสถานบริการดั่งกล่าว ให้เป็นไปตามกำหนดในกฎกระทรวง (พ.ร.บ.สถานบริการ(ฉบับที่ 2) พ.ศ.2521 มาตรา 7)

มาตรา 19 ในการจัดให้มีการแสดงเพื่อความบันเทิง ผู้รับอนุญาตตั้งสถานบริการหน้าที่ต้องควบคุมการแสดงมิให้เป็นไปในทางลามกหรืออนาจารและมีให้มีสัตว์ร้ายเข้าร่วมการแสดงในสภาพที่อาจก่อให้เกิดอันตรายแก่ผู้ชม

ขั้นตอนการจัดระเบียบสถานบริการ

พระราชบัญญัติสถานบริการ พ.ศ. 2509 ได้แบ่งประเภทสถานบันเทิง (Entertainment Center) แบ่งออกเป็น 4 ประเภทคือ

1. สถานที่เต้นรำ (คลับ เซก)
2. ร้านอาหารที่มีหญิงบริการ
3. สถานบริการอาบ อบ นวด
4. สถานที่นั่งฟังเพลง

สถานบริการประเภทที่ 1, 2, 3 ต้องขออนุญาต ส่วนประเภทที่ 4 ไม่ต้องขออนุญาต เพียงแต่แจ้งล่วงหน้า 15 วัน ก็สามารถเปิดได้เลย ซึ่งเกิดช่องว่างทำให้มีการเปิดสถานบันเทิงผิดประเภทมากมายซึ่งทั้งหมดนี้จะถูกนำมาจัดระเบียบสังคมใหม่ 5 ขั้นตอน คือ

ขั้นตอนที่ 1 คือ การพระราชบัญญัติสถานบริการ พ.ศ. 2509 กลับมาใช้อีกครั้งหนึ่งเพื่อบังคับให้ปฏิบัติถูกต้อง 4 เรื่อง คือ

1. เปิดถูกประเภทและปิดไม่เกินเวลา 02.00 น.
2. ห้ามเยาวชนอายุต่ำกว่า 20 ปี เข้าสถานบริการ ยกเว้นคนทำงานภายในสถานบริการ (อายุไม่ต่ำกว่า 18 ปี)
3. ห้ามมียาเสพติด
4. ห้ามมีการแสดงที่ไม่เหมาะสม

ขั้นตอนที่ 2 คือ การจัดโซนนิ่ง (Zoning) สถานบริการตามมาตรา 5 ของพระราชบัญญัติสถานบริการให้อำนาจรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยกำหนด “ปริมาณพลจำกัด” (โซนนิ่ง) สำหรับพื้นที่ที่ควรเปิดและไม่ควรเปิดสถานบริการโดยจัดทำเป็น 2 คำถามมอบหมายให้ผู้ว่าราชการจังหวัดรับฟังเสียงของประชาชนคือ

1. จังหวัดใดบ้างที่ไม่ต้องการสถานบริการ
2. ถ้าต้องการมี ควรอยู่ในพื้นที่ใด

โครงการระยะที่ 1 มีจังหวัดเข้าร่วมโครงการ 14 จังหวัด รวมทั้งกรุงเทพมหานคร ในส่วนของจังหวัดนี้มี 5 จังหวัดที่ไม่ต้องการสถานบริการ คือ สุโขทัย พิจิตร อ่างทอง นครนายก สตูล สถานบริการในเขตกรุงเทพฯ มี 3 แห่งเท่านั้น คือ พัฒพงษ์ เพชรบุรีตัดใหม่ รัชดาภิเษก ครอบคลุมพื้นที่ 6 ตารางกิโลเมตรจากเดิม 160 ตารางกิโลเมตร และใครจะสร้างตรงไหนก็ได้

โครงการระยะที่ 2 มีจังหวัดแจ้งเข้าร่วมโครงการแล้ว 18 จังหวัด รวมทั้งการกำหนดพื้นที่ปิดถนนในวันหยุดเพื่อจัดทำโครงการถนนคนเดิน

ภายในเดือนมกราคม 2545 ทั้ง 76 จังหวัดมีแผนที่โซนนิ่งสถานบริการทั้งหมดในขั้นตอนที่สองจะออกเป็นพระราชกฤษฎีกากำหนดพื้นที่สถานบริการทั้ง 76 จังหวัดได้เสร็จสิ้นภายในเดือนมิถุนายน 2545 นี้

ขั้นตอนที่ 3 แก้ไขพระราชบัญญัติสถานบริการ พ.ศ. 2509 ให้ทันสมัย ได้เสนอเข้าสภาผู้แทนราษฎร เพื่อแก้ไข 3 ประเด็น คือ

1. สถานบริการทุกประเภทต้องขออนุญาต
2. เพิ่มค่าธรรมเนียมจากปีละ 1,000 บาท เป็น 50,000 บาท
3. เจ้าของสถานบริการมีหน้าที่ตรวจบัตรประชาชนผู้ใช้บริการ

ขั้นตอนที่ 4 เร่งรัดกรมการผังเมือง รวมให้ครบ 76 จังหวัด เพราะปัจจุบันกรมการผังเมืองประกาศผังเมืองได้ประมาณ 3 % ของประเทศอีก 75 % ยังไม่มีการผังเมืองรวม เพื่อกำหนดพื้นที่ปลอดภัย พื้นที่อันตราย และพื้นที่พักผ่อนให้แก่ประชาชน

ขั้นตอนที่ 5 จัดทำโครงการสร้างจิตสำนึกรักชาติ รักแผ่นดิน ทั้งเจ้าหน้าที่ ของรัฐ ผู้ประกอบการ ตลอดจนนักการเมืองให้เกิดความรักและหวงแหนแผ่นดิน เกิดความเสียสละทำงาน เพื่อส่วนรวม

การกำหนดเขตพื้นที่ (Zoning) สถานบริการ

1. กระทรวงมหาดไทยพิจารณาเห็นว่าสถานบริการปัจจุบันมีที่ตั้งกระจัดกระจายอยู่ในหลายพื้นที่ ซึ่งทำให้มีผลกระทบในด้านต่าง ๆ ดังนั้น หากจัดให้สถานบริการมีที่ตั้งอยู่ในที่ที่เหมาะสมเป็นพื้นที่เดียวกัน ก็จะเป็นประโยชน์ในการรักษาความสงบเรียบร้อยของประชาชน และจะเป็นผลดีต่อผู้ใช้บริการ ผู้ประกอบการ เจ้าหน้าที่ และเป็นผลดีต่อสังคมโดยรวม

2. แนวทางเกี่ยวกับการกำหนดพื้นที่ตั้งสถานบริการ มีสาระสำคัญ คือ

2.1 ให้จังหวัดจัดให้มีการประชุมผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายเพื่อพิจารณาทบทวนอีกครั้งหนึ่งว่ายังมีความต้องการที่จะให้มีสถานบริการในจังหวัดอยู่อีกหรือไม่ หากไม่มีความต้องการก็ให้จัดทำเป็นพระราชกฤษฎีกาเพื่อกำหนดเขตอันมีปริณิณโทษจำกัดเพื่อการอนุญาตให้ตั้งสถานบริการทั้งจังหวัด

2.2 ในกรณีที่ยังมีความต้องการ ก็พิจารณาเพื่อกำหนดเขตพื้นที่การอนุญาตให้ตั้งสถานบริการ โดยจัดให้มีการรับฟังความเห็นเพิ่มเติมให้ครอบคลุมจากผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย ได้แก่ ประชาชน ครู อาจารย์ ผู้บริหารสถานศึกษา ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หัวหน้าส่วนราชการ ต่าง ๆ ผู้นำศาสนา นักธุรกิจ เป็นต้น ไม่ใช่เพียงแต่รับฟังความเห็นจากผู้ประกอบการ

2.3 ในการจัดให้มีเขตพื้นที่เพื่อการอนุญาตให้ตั้งสถานบริการ ให้จัดให้มีจำนวนน้อยที่สุดและมีขนาดพื้นที่เล็กที่สุด และต้องไม่มีสถานที่กำหนดไว้ในมาตรา 7(1) แห่งพระราชบัญญัติสถานบริการ พ.ศ. 2509 อยู่ในเขตพื้นที่เพื่อการอนุญาตให้ตั้งสถานบริการนั้น โดยขอให้พิจารณากันออกจากพื้นที่เพื่อการ

อนุญาตให้ตั้งสถานบริการถึงแม้ว่าจะไม่มีสถานที่มาตรา 7(1) แห่งพระราชบัญญัติสถานบริการ พ.ศ. 2509 อยู่ในเขตพื้นที่เพื่อการอนุญาตให้ตั้งสถานบริการแล้วก็ตามก็ให้พิจารณาเพิ่มเติมให้ครอบคลุมสถานที่ตามมาตรา 7(1) ที่อยู่นอกเขตพื้นที่เพื่อการอนุญาตให้ตั้งสถานบริการแต่อยู่ติดหรือใกล้เคียงกัน เขตพื้นที่เพื่อการอนุญาตให้ตั้งสถานบริการด้วยว่าจะก่อให้เกิดความเดือดร้อนรำคาญหรือไม่ ถ้ายังก่อให้เกิดความเดือดร้อนรำคาญแก่สถานที่ดังกล่าว (ที่อยู่นอกเขตพื้นที่เพื่อการอนุญาตให้ตั้งสถานบริการ) ก็ให้พิจารณาลดระยะหรือขนาดของพื้นที่เพื่อการอนุญาตให้ตั้งสถานบริการ เพื่อไม่ให้ก่อให้เกิดความเดือดร้อนรำคาญด้วย

2.4 ขอให้ทำความเข้าใจในมาตรา 7(2) แห่งพระราชบัญญัติสถานบริการ พ.ศ. 2509 มาพิจารณา ประกอบด้วยเช่นกัน

2.5 ให้จังหวัดแต่งตั้งคณะกรรมการของจังหวัด ประกอบด้วยผู้แทนหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ไปตรวจสอบสภาพความเป็นจริงในพื้นที่ตามที่กำหนดเป็นเขตพื้นที่การอนุญาตให้ตั้งสถานบริการ โดยดูสภาพทั้งในเวลากลางวันและเวลากลางคืนของเขตพื้นที่เพื่อการอนุญาตให้ตั้งสถานบริการ และนอกเขตพื้นที่เพื่อการอนุญาตให้ตั้งสถานบริการ ที่อยู่ใกล้เคียงที่จะได้รับผลกระทบเพื่อตรวจสอบให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ข้างต้น

แผนงานและนโยบายของ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ

พระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. 2547 มาตรา 7 กำหนดให้สำนักงานตำรวจแห่งชาติ ส่งเสริมให้ท้องถิ่น และชุมชน มีส่วนร่วม ในกิจกรรมตำรวจ เพื่อป้องกัน และปราบปรามการกระทำความผิดทางอาญา และรักษาความสงบเรียบร้อย ตลอดจนรักษาความปลอดภัยในชีวิต และทรัพย์สินของประชาชนตามความเหมาะสมและความต้องการของแต่ละพื้นที่

แผน สำนักงานตำรวจแห่งชาติแม่บท ฉบับที่ 4 (พ.ศ.2545 – 2549)

บทที่ 2 แผนด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน

ข้อ 3 แผนงานแสวงหาความร่วมมือจากประชาชน

3.1 งานมวลชน และชุมชนสัมพันธ์ ที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันปราบปรามอาชญากรรม และอาชญากรรมพิเศษ

3.2 พัฒนาระบบการบริหารจัดการ และวิธีการปฏิบัติงาน ชุมชนมวลชนสัมพันธ์ ที่ดีให้เกิดขึ้นในทุกพื้นที่ เพื่อเป็นพื้นฐานการมีส่วนร่วมของประชาชนให้มีความรับผิดชอบต่องาน

3.3 งานส่งเสริม และเผยแพร่ความรู้และแสวงหาความร่วมมือจากประชาชนและทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง

3.3.1 ขยายขอบเขตเป้าหมาย ของงานชุมชน และมวลชนสัมพันธ์ ในด้านการรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน การป้องกันอาชญากรรมและยาเสพติด

3.3.2 จัดทำสื่อโฆษณา ทางวิทยุ โทรทัศน์ เอกสาร และสื่อสิ่งพิมพ์เพื่อเผยแพร่ งานชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ให้ประชาชนได้รับทราบ และเข้าใจ ถึงบทบาทหน้าที่ของงานตำรวจ และของตนเองในการช่วยเหลือ ดูแลสังคม

3.3.3 สนับสนุนองค์กรเอกชน และประชาชน ในท้องถิ่น ให้เข้ามามีบทบาท และมีส่วนร่วม ในการรักษาความสงบเรียบร้อย รวมทั้งให้รู้จักการป้องกันตนเองในขั้นต้น เพื่อเป็นการช่วยเหลือทางราชการอีกส่วนหนึ่ง

นโยบายการปฏิบัติงานด้านการจัดระเบียบสังคมสำนักงานตำรวจแห่งชาติ

เนื่องจากมติ ที่ประชุมสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ครั้งที่ 2/2550 เมื่อวันที่ 27 เมษายน 2550 เห็นชอบในหลักการ ให้กองบัญชาการตำรวจนครบาล และกองบัญชาการตำรวจภูธรภาค 1 – ภาค 9 ดำเนินการตามแนวทางการจัดระเบียบสังคมแบบบูรณาการ ตามคำสั่ง สอ.ปส. ที่ 10/2550 ลงวันที่ 14 มีนาคม 2550 และหนังสือสำนักงานตำรวจแห่งชาติที่ 0001 (ปอ)/061 ลงวันที่ 8 พฤษภาคม 2550 เรื่อง แนวทางการจัดระเบียบสังคม แบบบูรณาการรายละเอียดทราบแล้วนั้น เพื่อให้การปฏิบัติงานตามมาตรการ ด้านการป้องปรามมีประสิทธิภาพ จึงให้ทุกหน่วยดำเนินการดังนี้

1. กองบัญชาการตำรวจนครบาล

1.1 ให้ประธาน และตรวจสอบ กับศูนย์ต่อสู้ เพื่อเอาชนะยาเสพติด กรุงเทพมหานครฯ ดำเนินการแต่งตั้งคณะกรรมการจัดระเบียบสังคม

1.2 ให้ผู้บัญชาการตำรวจนครบาล หรือรองผู้บัญชาการตำรวจนครบาล ที่รับผิดชอบการจัดระเบียบสังคม และการปราบปรามอาชญากรรม เข้าร่วมเป็นกรรมการ และประชุมคณะกรรมการจัดระเบียบสังคม ของ กรุงเทพมหานครฯ ด้วยตนเอง เพื่อชี้แนะ และผลักดัน ให้คณะกรรมการจัดระเบียบสังคม ขับเคลื่อนการดำเนินการตามขั้นตอน ที่กำหนดให้เป็นรูปธรรม โดยเฉพาะการจัดระเบียบสถานบันเทิงและสถานบริการ

1.3 ในการแต่งตั้ง คณะอนุกรรมการหรือคณะทำงานระดับเขตให้ผู้กำกับสถานีตำรวจหรือรองผู้กำกับที่รับผิดชอบการจัดระเบียบสังคม และการปราบปรามอาชญากรรม เข้าร่วมเป็นอนุกรรมการหรือคณะทำงาน และเข้าร่วมการประชุมการจัดระเบียบสังคมด้วยตนเอง เพื่อผลักดันการดำเนินการตามขั้นตอนการจัดระเบียบสังคมให้เป็นรูปธรรม

1.4 ให้รองผู้บังคับการตำรวจนครบาล ประสานกับเขต และควบคุมกำกับ ดูแลให้คำแนะนำการปฏิบัติของสถานีตำรวจ ให้มีการดำเนินการตามขั้นตอนการจัดระเบียบสังคมอย่างจริงจัง

2. กองบัญชาการตำรวจภูธรภาค 1 – 9

2.1 ให้ผู้บังคับการตำรวจภูธรจังหวัด ประสาน และตรวจสอบกับ ผตส. จังหวัด ดำเนินการแต่งตั้งคณะกรรมการจัดระเบียบสังคม

2.2 ให้ผู้บังคับการตำรวจภูธรจังหวัดหรือรองผู้บังคับการตำรวจภูธรจังหวัดที่รับผิดชอบการจัดระเบียบสังคม และการปราบปรามอาชญากรรม เข้าร่วมเป็นกรรมการ และประชุมคณะกรรมการจัดระเบียบสังคมด้วยตนเอง เพื่อชี้แนะและผลักดันให้คณะกรรมการจัดระเบียบสังคม

ขับเคลื่อนการดำเนินการตามขั้นตอน ที่กำหนดให้เป็นรูปธรรม โดยเฉพาะการจัดระเบียบ สถานบันทั้ง และสถานบริการ

2.3 หากมีการแต่งตั้ง คณะอนุกรรมการ หรือคณะทำงานระดับอำเภอให้ผู้กำกับ หรือรองผู้กำกับการสถานีตำรวจที่รับผิดชอบการจัดระเบียบสังคมและการปราบปรามอาชญากรรม เข้าร่วมเป็นกรรมการหรือคณะทำงานเพื่อผลักดันการดำเนินการจัดระเบียบสังคมให้เป็นรูปธรรม

2.4 ให้ผู้บัญชาการตำรวจภูธรภาค หรือรอง ผู้บัญชาการตำรวจภูธรภาค ที่ รับผิดชอบการจัดระเบียบสังคม และการปราบปรามอาชญากรรม ควบคุมกำกับดูแลให้คำแนะนำการ ปฏิบัติของตำรวจภูธรจังหวัดในสังกัด

3. การรายงานและการติดตามประเมินผล

3.1 ให้ทุกหน่วยรายงาน ผลการปฏิบัติผ่าน ศตส. กทม. และศตส. จังหวัด ตาม แบบรายงาน และห้วงเวลาที่กระทรวงมหาดไทยกำหนด

3.2 ให้กองบัญชาการตำรวจนครบาล และตำรวจภูธรจังหวัด ประสานศูนย์ต่อสู้ เพื่อเอาชนะยาเสพติด กรุงเทพมหานคร และศูนย์ต่อสู้ เพื่อเอาชนะยาเสพติด จังหวัดขอรับสรุปผล การปฏิบัติงานของหน่วยในรอบ 1 เดือน แล้วสำเนารายงาน ให้สำนักงานตำรวจแห่งชาติ ทราบ (ผ่าน บข.ปส.) ภายในวันที่ 5 ของเดือนถัดไป

นโยบายและแนวทางการบริหารราชการตำรวจภูธรภาค 7

ตำรวจภูธรภาค 7 มีหน้าที่ถวายความปลอดภัยแก่องค์พระมหากษัตริย์ และพระบรมวงศานุวงศ์ ผู้แทนพระองค์ และพระราชอาคันตุกะ การป้องกันการกระทำผิดทางอาญา การรักษาความสงบเรียบร้อย ความปลอดภัยในชีวิต และทรัพย์สินของประชาชน และความมั่นคง ของราชอาณาจักร

การปฏิบัติหน้าที่ของตำรวจ ในปัจจุบันอยู่ท่ามกลาง การเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ของสังคมจึงต้องปรับปรุง การทำงานของตนเอง ให้เป็นมืออาชีพอีกทั้งจะต้องดำรงชีวิต อยู่อย่าง เหมาะสม แก่สุขภาพตนเอง อย่างมีเกียรติ มีศักดิ์ศรี จึงได้กำหนดนโยบาย และแนวทางการบริหาร ราชการ เพื่อให้ทุกหน่วยงานในสังกัดทุกระดับชั้นได้ใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติหน้าที่ไว้ 5 ด้าน ดังนี้

1. ด้านการถวายความปลอดภัยสถาบันพระมหากษัตริย์

1.1 เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาทและดำรงไว้ซึ่งความเคารพสักการะต่อทุกพระองค์เหนือสิ่งอื่นใด

1.2 ภารกิจถวายความปลอดภัยถือเป็นภารกิจสำคัญสูงสุด

1.3 ยึดถือและปฏิบัติราชการตามกระแสพระราชดำริและนำโครงการตาม พระราชดำริไปสู่การปฏิบัติให้บังเกิดผลตามพระราชประสงค์

2. ด้านการรักษาความปลอดภัยในชีวิต และทรัพย์สินของประชาชน และความสงบเรียบร้อยของสังคม

2.1 ปรับปรุง ประสิทธิภาพ การรับแจ้งเหตุ ปัญหาความเดือดร้อนของประชาชน ในลักษณะเป็นสากล มีการตรวจสอบติดตามผล

2.2 ทุ่มเทศรพกำลัง ในการปฏิบัติหน้าที่ เพื่อป้องกันปราบปราม อาชญากรรมทุกรูปแบบของกำลังที่มีอยู่ไม่น้อยกว่าร้อยละ 50 ของกำลังที่มีอยู่

2.3 เพิ่มประสิทธิภาพ การบริหารงานสายตรวจ ให้มีขีดความสามารถในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมอย่างเหมาะสมกับสภาพปัญหาและสภาพพื้นที่

2.4 การปรับปรุง จุดบริการประชาชน ให้บริการประชาชน ในเรื่องต่าง ๆ ได้ตลอด 24 ชั่วโมง

2.5 สร้างความสัมพันธ์ และแสวงหาความร่วมมือ จากประชาชนทั่วไป ในการร่วมกันปฏิบัติงาน

2.6 การกำกับดูแล เร่งรัดติดตามเหตุรวบรวมพยานหลักฐาน เพื่อเร่งติดตามผู้กระทำผิด

2.7 จัดทำแผนเผชิญเหตุ พร้อมปรับปรุงแผนให้มีความทันสมัยอยู่เสมอ

3. ด้านการอำนวยความสะดวกให้กับประชาชน

3.1 การดำเนินคดีอาญา ต้องรวดเร็ว บริสุทธิ์ ยุติธรรม เสมอภาคได้รับบริการที่ดี อบอุ่นใจคุณาติมิตร

3.2 พัฒนาคุณภาพ พนักงานสอบสวน ให้เป็นผู้มีคุณธรรม จริยธรรม และเข้าใจความรู้สึกของผู้ตกเป็นเหยื่ออาชญากรรม โดยเฉพาะผู้ด้อยโอกาสทางสังคม

3.3 เร่งรัดให้งานสอบสวนให้มีคุณภาพ และจัดการแสวงหาผลประโยชน์ อันมิชอบ

4. ด้านการบริการประชาชน

4.1 ปรับปรุงพฤติกรรม และสร้างจิตสำนึกให้ตำรวจ ทำงานโดยคำนึงถึง ความต้องการของประชาชนและยึดเอาประชาชนเป็นศูนย์กลาง

4.2 ให้ความสะดวกแก่ประชาชน ในการติดต่อสื่อสารกับตำรวจ เพื่อเสนอข้อคิดเห็นในการปฏิบัติงานของตำรวจ เช่น แจ้งทาง 191 ทางอีเมล หรือทางไปรษณีย์

4.3 พัฒนาสถานีตำรวจและปรับปรุงระบบงานให้มีความพร้อม ในการบริการประชาชน

4.4 การอำนวยความสะดวกด้านการจราจรโดยมุ่งลดอุบัติเหตุบนท้องถนน

4.5 ประสานความร่วมมือกับหน่วยงานอื่น เพื่อแก้ปัญหาความเดือดร้อนของประชาชนในพื้นที่รับผิดชอบ

5. ด้านการพัฒนาและบริหารงาน

5.1 การพัฒนาและเพิ่มศักยภาพของผู้ปฏิบัติงาน โดยการจัดให้มีการฝึกอบรม ทบทุน เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ และให้มีความพร้อมอยู่เสมอ

5.2 จัดให้มีการพัฒนาข้อมูล ข่าวสารปรับปรุงให้เป็นปัจจุบันอยู่ตลอดเวลา

5.3 ให้มีการนำวิทยาการและเทคโนโลยีมาใช้ในการปฏิบัติงานตลอดจนนำ วิทยาการและเทคโนโลยีสมัยใหม่มาใช้ในการสืบสวนปราบปราม

5.4 การสร้างขวัญ และกำลังใจ แก่ผู้บังคับบัญชา โดยการจัดให้มีสวัสดิการ สิทธิประโยชน์ต่างๆ ที่ควรได้รับทั้งผู้ปฏิบัติงานและครอบครัว

5.5 ผู้บังคับบัญชาจะต้องประพฤติปฏิบัติตน ให้เป็นแบบอย่างที่ดีแก่ ผู้บังคับบัญชาและสวดส่องดูแลผู้บังคับบัญชาตามคำสั่งกรมตำรวจที่ 1212/ 2537 ลงวันที่ 1 ตุลาคม 2537

ที่มาของนโยบายและแนวคิดเกี่ยวกับการปฏิบัติงานตามนโยบายการจัดระเบียบสังคม ตำรวจภูธรจังหวัดเพชรบุรี

เนื่องจากรัฐบาลมีนโยบาย เกี่ยวกับการจัดระเบียบสังคมขึ้น โดยให้ กระทรวงมหาดไทยเป็นแกนนำในการดำเนินการ โดยมุ่งเน้นมิให้มีการกระทำความผิดเกี่ยวกับ สถานบริการในรูปแบบต่างๆ โดยสำนักงานตำรวจแห่งชาติได้รับนโยบายจากรัฐบาลโดย กระทรวงมหาดไทยเพื่อให้ดำเนินการในการบังคับใช้กฎหมาย กับสถานบริการต่าง ๆ ที่ไม่ปฏิบัติ ตามพระราชบัญญัติสถานบริการ พ.ศ. 2509 สำนักงานตำรวจแห่งชาติ จึงได้สั่งการให้หน่วยงาน ในปกครองซึ่งมีหน้าที่ในการปฏิบัติการบังคับใช้กฎหมาย อันได้แก่ กองบัญชาการตำรวจนครบาล กองบัญชาการตำรวจภูธรภาค 1- ภาค 9 ให้เร่งรัดดำเนินการตามนโยบาย การจัดระเบียบสังคมของ รัฐบาล โดยให้มีผลการปฏิบัติ เป็นรูปธรรมชัดเจน

ก่อนหน้านี้ กองบัญชาการตำรวจภูธรภาค 7 ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ 0018/304 ลงวันที่ 10 มกราคม 2546 เรื่อง ให้กวัดขันสถานบริการ ตามมาตรการ การจัดระเบียบสังคม และได้สั่งการให้ตำรวจภูธรจังหวัด ทุกจังหวัด ในพื้นที่รับผิดชอบ ของกองบัญชาการตำรวจภูธร ภาค 7 จัดทำโครงการ การจัดระเบียบสังคมในพื้นที่รับผิดชอบ จากคำสั่งการดังกล่าว ตำรวจภูธรจังหวัด เพชรบุรี จึงได้จัดทำโครงการจัดระเบียบสังคมขึ้นเพื่อสนองนโยบายของรัฐบาลและสำนักงาน ตำรวจแห่งชาติ โดยเฉพาะตำรวจภูธรภาค 7 เพื่อดำเนินการให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ต่อไป

1. หลักการและเหตุผล

ตามที่รัฐบาลมีนโยบายเกี่ยวกับการจัดระเบียบสังคมขึ้น โดยมุ่งเน้นการดำเนินการเพื่อมิให้การกระทำความผิดเกี่ยวกับสถานบริการในรูปแบบต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นการเปิด - ปิดสถานบริการโดยฝ่าฝืนกฎหมาย ปล่อยปละ ละเลย ให้เด็ก และเยาวชนเข้าไปมั่วสุม มีการโชว์ลามก อนาจาร ส่งเสียงดัง เอะอะ โวยวาย ก่อความเดือดร้อน รำคาญ ให้กับประชาชนที่อยู่อาศัยบริเวณใกล้เคียง มีการมั่วสุมยาเสพติด และสิ่งของผิดกฎหมายต่าง ๆ เพื่อให้การแก้ไข ปัญหาในเรื่องดังกล่าวบังเกิดผลในทางปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรมและจริงจัง ทำให้การบังคับใช้กฎหมายเป็นไปตามเจตนารมณ์ และเพื่อความสงบเรียบร้อยของประชาชน และสังคมโดยรวม

2. วัตถุประสงค์

เพิ่มประสิทธิภาพของเจ้าหน้าที่ตำรวจ ในการดำเนินการ ตามนโยบาย การจัดระเบียบสังคม โดยมุ่งเน้น ให้ประชาชนเกิดความพึงพอใจ ในการปฏิบัติงาน และประชาชนมีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน

3. เป้าหมาย

บุคคลเป้าหมายที่จะเข้าไปดำเนินการตามโครงการ แบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม กลุ่มแรก ได้แก่ ผู้ประกอบการพนักงาน/ลูกจ้าง ที่ทำงานอยู่ในสถานบริการ กลุ่มที่ 2 ได้แก่ ประชาชน ที่เข้ามาเที่ยวและใช้บริการตามสถานบริการต่างๆ ในพื้นที่รับผิดชอบตำรวจภูธรจังหวัดเพชรบุรี

4. ขอบเขต

สถานบริการทุกแห่ง ทั่วไปในพื้นที่รับผิดชอบตำรวจภูธรจังหวัดเพชรบุรี

5. ระยะเวลาในการดำเนินการ

ระหว่าง วันที่ 1 ตุลาคม – 30 ธันวาคม 2550 และหากประสบผลสำเร็จอาจขยายเวลา หรืออาจจะหาเวลาที่เหมาะสม เพื่อดำเนินการตามโครงการต่อไป

6. วิธีดำเนินการ

6.1 จัดตั้งเจ้าหน้าที่ตำรวจชุดจัดระเบียบสังคมขึ้น ทุกท้องที่ โดยกำชับ ให้เข้มงวด กวดขัน ตรวจตรา สถานประกอบการ สถานบริการทุกแห่ง ให้เป็นไปตามกฎหมาย โดยกำหนด บัญชี และแนวคิดในการดำเนินการให้สอดคล้องกับข้อเท็จจริงของนโยบายการจัดระเบียบสังคม ได้แก่

6.1.1 ช่วงเวลาในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจ

6.1.2 ตำรวจปริมาณงานและคุณภาพของเจ้าหน้าที่ตำรวจผู้ปฏิบัติงาน

6.1.3 ทำการประชาสัมพันธ์โดยวิธีการต่าง ๆ เพื่อสื่อให้ผู้ประกอบการสถานบริการและผู้เกี่ยวข้องทราบถึงนโยบายการจัดระเบียบสังคมของตำรวจภูธรจังหวัดเพชรบุรี

6.1.4 การอำนวยความสะดวกให้กับประชาชนทุกคนในการบังคับใช้กฎหมาย

6.1.5 การแสวงหาความร่วมมือ จากประชาชน หรือการให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานเพื่อความสำเร็จและความสงบสุขของสังคม

6.2 กรณี สถานประกอบการบริการ ดังกล่าว กระทำการฝ่าฝืนกฎหมาย ให้จับกุมและดำเนินคดีอย่างเฉียบขาดทุกราย หากปรากฏอีกว่า ภายหลังยังคงดำเนินกิจการ ฝ่าฝืนกฎหมายอีก ให้เสนอความเห็นพฤติการณ์ต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจพิจารณาสั่งการปิดสถานบริการ ดังกล่าว ตามมาตรฐานการลงโทษ ที่กำหนดไว้ คือ

6.2.1 ครั้งแรก ปิดมีกำหนดระยะเวลา 30 วัน

6.2.2 ครั้งที่สอง ปิดมีกำหนดระยะเวลา 60 วัน

6.2.3 ครั้งที่สาม ปิดมีกำหนดระยะเวลา 30 วัน

6.3 หากสถานประกอบการที่ถูกลงโทษแล้ว ยังฝ่าฝืน ให้ดำเนินการตาม ข้อ 3 แห่งประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 50 ลงวันที่ 15 มกราคม พ.ศ. 2502 กล่าวคือ ให้ถือว่า ขัดคำสั่งเจ้าพนักงานมีความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 368

6.4 ให้ทุกสถานตำรวจในปกครอง รายงานผลดำเนินการ ให้ตำรวจภูธรจังหวัดเพชรบุรีทราบเป็นประจำทุกวัน ที่ 5 ของแต่ละเดือน โดยเริ่มรายงานครั้งแรกวันที่ 5 กันยายน 2547

7. ทรัพยากรที่ใช้ในโครงการ

7.1 กำลังพลตามสายงานปกติของสถานีตำรวจที่รับผิดชอบ

7.2 กำลังพลจากหน่วยสนับสนุน เช่น หน่วยปฏิบัติการพิเศษ ชุดสืบสวนจังหวัดฯ หรือชุดเฉพาะกิจของตำรวจภูธรจังหวัดเพชรบุรี เข้าร่วมดำเนินการ

8. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

8.1 ปัญหาการฝ่าฝืน พ.ร.บ. สถานบริการ ลดน้อยลง

8.2 ปัญหาเด็ก และเยาวชน ประพฤติตนไม่สมควร ปัญหายาเสพติด ปัญหาการล่วงละเมิดทางเพศ ปัญหาอาชญากรรม รวมทั้งปัญหาอื่น ๆ ลดน้อยลง

8.3 สร้างภาพพจน์ใหม่ เป็นภาพพจน์ที่ดี ในสายตาประชาชน และเป็นภาพพจน์ในเชิงบวก ให้กับสถานบริการต่าง ๆ ในพื้นที่จังหวัดเพชรบุรี รวมถึงภาพพจน์โดยรวมของเจ้าหน้าที่ ตำรวจภูธรจังหวัดเพชรบุรีทุกนาย

ทฤษฎีการบังคับใช้กฎหมายและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

การป้องกันอาชญากรรม ได้กลายเป็นเป้าประสงค์ของงานตำรวจ เมื่อ Sir Robert Peel ก่อตั้งกรมตำรวจนครบาลแห่งกรุงลอนดอนขึ้นในปี ค.ศ. 1829 (Geraman et al., 1970) Peel ซึ่งได้รับการยกย่องในเวลาต่อมาว่าเป็น "บิดาของการตำรวจยุคใหม่" ได้เน้นให้บุคลากรตำรวจภายใต้บังคับบัญชาได้ตระหนักว่า การป้องกันอาชญากรรม คือ งานหลักของตำรวจ และมีความสำคัญยิ่งกว่าการสืบสวน สอบสวน การจับกุม การลงโทษผู้กระทำความผิด ทฤษฎีของ Peel ได้กลายเป็นพื้นฐานของการก่อกำเนิดแนวทฤษฎีบังคับใช้กฎหมาย (Law Enforcement Approach) เพื่อป้องกันอาชญากรรม

ยุทธวิธีหลักของตำรวจในการป้องกันอาชญากรรมตามทฤษฎีบังคับใช้กฎหมายก็คือ การตรวจท้องที่ ซึ่งได้รับการขนานนามว่าเป็นกระดูกสันหลังของงานตำรวจ (Wilson and McLaren, 1973) สำหรับหลักใหญ่ใจความของแนวทฤษฎีแนวนี้นั้น พอสรุปได้ว่า การปรากฏตัว ของตำรวจ ย่อมมีผลในการยับยั้ง ผู้ที่มีแนวโน้มจะประกอบอาชญากรรม เพราะความเกรงกลัวการจับกุม ฉะนั้น ตำรวจสายตรวจจึงต้องแต่งเครื่องแบบ และรถวิทยุสายตรวจจึงควรมีลักษณะเด่นชัด เห็นได้ง่าย เพื่อเป็นการข่มขวัญยับยั้ง อาชญากร นอกจากนี้การตรวจท้องที่โดยสม่ำเสมอต่อเนื่อง จะทำให้สมาชิกในชุมชนเกิดความรู้สึกว่า มีตำรวจอยู่ทั่วไปทุกหนทุกแห่ง ด้วยเหตุนี้ ตามแนวทฤษฎีบังคับใช้กฎหมายการปรากฏตัวของตำรวจ และการกระจายกำลังของตำรวจ ให้ครอบคลุมไปทั่วทุกชุมชน จะช่วยป้องกัน อาชญากรรมโดยลดช่องโอกาสสำหรับผู้ตั้งใจจะละเมิดกฎหมาย

อนึ่ง งานตรวจท้องที่ของตำรวจมีลักษณะเป็นได้ ทั้งงานประจำ และงานเฉพาะกิจ ในลักษณะงานประจำ ตำรวจมักได้รับการกำหนดพื้นที่รับผิดชอบในการป้องกันอาชญากรรมและระงับเหตุร้าย ภายในระยะเวลาแต่ละผลัด ที่ปฏิบัติหน้าที่ ส่วนในงานเฉพาะกิจนั้น ตำรวจสายตรวจให้ทุกเขตพื้นที่ คือ กำลังหลักที่พร้อมจะรวมตัวในทันที ที่ได้รับคำสั่งจากศูนย์บัญชาการ เพื่อการปฏิบัติงานเฉพาะกิจที่เร่งด่วน อย่างไรก็ดี ยุทธวิธีตำรวจท้องที่เพื่อป้องกันอาชญากรรม ได้กลายเป็นประเด็นที่นักวิชาการเริ่มให้ความสนใจศึกษาวิเคราะห์ในช่วงศตวรรษที่ผ่านมา

เคลลิ่ง (1974) ; วิลสัน (1975) และ เจฟเฟอร์รี่ (1977) (Kelling et al., 1974; Wilson, 1975; Jeffery, 1977) การศึกษาวิจัยเกี่ยวกับผลกระทบของยุทธวิธีตรวจท้องที่ต่อการป้องกันอาชญากรรม ซึ่งเป็นที่ยอมรับอย่างกว้างขวาง ได้แก่ "Knsas Citi Preventive Patrol Experimen" ในสหรัฐอเมริกา กล่าวคือ เขตสายตรวจ จำนวน 15 เขต ของเมืองแคนซัสซิตี มลรัฐมิสซูรี ได้ถูกกำหนดเป็นพื้นที่ ที่ใช้ในการทดลอง จากนั้น จึงดำเนินการกระจายสุ่ม (Random Mization) เพื่อทราบว่าเขตสายตรวจใดจะต้องประยุกต์ใช้เทคนิคการจัดสายตรวจประเภทใดใน 3 ประเภท ดังนี้

เทคนิคที่ 1 จัดเป็นกลุ่มควบคุมซึ่งมีการจัดวิทยุสายตรวจ 1 คน ต่อ 1 เขตพื้นที่ตามประเพณีนิยม

เทคนิคที่ 2 จัดเป็นกลุ่มทดลองที่ 1 ซึ่งมีการจัดวิทยุ สายตรวจแบบรุกโดยเพิ่มจำนวนวิทยุและกำลังตำรวจสายตรวจเป็น 3 เท่าของกลุ่มควบคุม

เทคนิคที่ 3 จัดเป็นกลุ่มทดลองที่ 2 ซึ่งมีการจัดวิทยุสายตรวจแบบลับโดยวิทยุจะออกจากศูนย์บัญชาการ เฉพาะเมื่อได้รับแจ้งเหตุด่วนเหตุร้ายเท่านั้น และจะกลับเข้าสู่ศูนย์เมื่อเสร็จสิ้นภารกิจ

จากการกระจายกำลังคุ้ม แต่ละเทคนิคได้รับการกำหนดให้ใช้ใน 5 เขตสายตรวจ เท่า ๆ กันตลอดกำหนดระยะเวลา 1 ปี หนึ่งในช่วงก่อน และหลังดำเนินงานตามโครงการนี้ได้มีการเก็บข้อมูลโดยการสัมภาษณ์ประชาชนทั้ง 15 เขตสายตรวจ เกี่ยวกับความหวาดกลัว ต่อภัยอาชญากรรม ความพึงพอใจต่อการปฏิบัติงานของตำรวจ และสถิติการเป็นเหยื่อ อาชญากรรม รวมทั้งมีการรวบรวมสถิติ ข้อมูลการรับแจ้งความของ ตำรวจ จากการวิเคราะห์ข้อมูลโดย Kelling และคณะ (1974) พบว่า เทคนิคการจัดสายตรวจแบบใดที่ใช้ก็ไม่ปรากฏความแตกต่างในสถิติอาชญากรรม และสถิติการสำรวจเหยื่ออาชญากรรมในระดับที่มีค่านัยสำคัญทางสถิติ ส่วนการสำรวจทัศนคติของประชาชนปรากฏผล คือ ไม่ว่าจะจัดสายตรวจวิทยุตามเทคนิคใด ก็ไม่พบความแตกต่างในความพึงพอใจต่อการปฏิบัติงานของตำรวจ หรือในความหวาดกลัวต่อภัย อาชญากรรม ในระดับที่มีค่านัยสำคัญทางสถิติ ผลการทดลองสรุปได้ว่า ยุทธวิธีตรวจท้องที่โดยวิทยุสายตรวจไม่มีคุณค่าในการป้องกันอาชญากรรม และไม่ได้ช่วยให้ประชาชนรู้สึกอบอุ่นปลอดภัยขึ้นแต่อย่างใด

ส่วนผลกระทบของตำรวจ สายตรวจเดินเท้าต่อการลดสถิติอาชญากรรมได้มีการศึกษาวิจัยทั้งในสหรัฐอเมริกา และอังกฤษ เช่น โครงการ Operation 25 โครงการ Precinct 20 และโครงการ Beat Patrol Experiment เป็นต้น ในโครงการ Operation 25 ในเขตพื้นที่ที่ 25 ได้เพิ่มขึ้น 100 % ระหว่าง เดือนกันยายน ถึงเดือนธันวาคม ค.ศ. 1954 ซึ่งส่วนใหญ่ เป็นตำรวจใหม่ที่เพิ่งได้รับการบรรจุ แต่งตั้ง ในตำแหน่ง พลสายตรวจ จากการวิเคราะห์ สถิติคดีอาญา เปรียบเทียบระหว่างปี ค.ศ. 1953 กับ ค.ศ. 1954 กองบัญชาการตำรวจแห่งนครนิวยอร์กได้เปิดเผยว่า สถิติอาชญากรรมที่ลดลงมากที่สุด ได้แก่ ความผิดประเภทประทุษร้ายต่อทรัพย์ บนท้องถนน รวมทั้งที่เกิดขึ้นในพื้นที่สาธารณะ อื่น ๆ สรุปโดยย่อดังนี้ ความผิดฐานลักทรัพย์ลดลง 62 คดีในปี ค.ศ. 1953 เหลือเพียง 7 คดีในปี ค.ศ. 1954 ความผิดฐานลักรถยนต์ลดลง 54 คดี คือ จาก 78 คดี ในปี ค.ศ. 1953 เหลือ 24 คดี ในปี ค.ศ. 1954 ส่วนความผิดประเภทประทุษร้ายต่อชีวิตไม่ลดลง แต่กลับเพิ่มขึ้น 2 ราย คือ จาก 6 คดี ในปี ค.ศ. 1953 เป็น 8 คดี ในปี ค.ศ. 1954 ความผิดประเภท ประทุษร้ายต่อร่างกายลดเพียงเล็กน้อย อย่างไรก็ดี การวิจัยประเมินผลในโครงการ Operation 25 ถูกวิพากษ์วิจารณ์ในแง่ของหลัก

และวิธีการวิจัย ซึ่งพอสรุปได้ คือ ประการแรกช่วงระยะเวลาของการวิจัยสั้นเกินไปเพียง 4 เดือน ซึ่งผลอาชญากรรมที่ลดลงอาจมีลักษณะชั่วคราว ประการที่ 2 การวิจัยดังกล่าว อาจขาดกลุ่มควบคุม สำหรับใช้เปรียบเทียบที่ก่อให้เกิดปัญหาความไม่เที่ยงตรงของสิ่งค้นพบ

อีก 12 ปีต่อมา นิวยอร์กได้พยายามวิจัยเกี่ยวกับผลกระทบ ของสายตรวจเดินเท้าที่มีต่อการลดอาชญากรรมอีกครั้งหนึ่งใน โครงการ Precinct 20 ซึ่งพยายามแก้ไขข้อบกพร่อง ของโครงการ Operation 25 กล่าวคือ ท้องที่ 20 ได้รับกำลังตำรวจเพิ่ม 40% ของจำนวนบุคลากร ที่มีอยู่เดิมในขณะที่ท้องที่ที่ใช้เปรียบเทียบและท้องที่อื่น ๆ ทั้งหมดนครดังกล่าว ไม่ได้รับกำลังตำรวจ เพิ่มการเก็บข้อมูลได้ขยายเวลาเป็น 8 เดือนในปี ค.ศ. 1966 จากการวิเคราะห์ข้อมูลโดยเปรียบเทียบ สถิติคดีอาญาของท้องที่ 20 กับท้องที่ควบคุม Press (1971) ได้รายงานว่า อาชญากรรมบนท้องถนน และพื้นที่สาธารณะทั่วไปของท้องที่ 20 ลดลงอย่างปรากฏชัด กล่าวคือ คดีลักทรัพย์มูลค่าเกินกว่า 50 ดอลลาร์ สหรัฐลดลง 49% คดีลักทรัพย์รถยนต์ลดลง 49% และคดีปล้นทรัพย์ตามท้องถนน รวมทั้งพื้นที่สาธารณะลดลง แต่สถิติอาชญากรรมซึ่งเป็นประเภทเกิดขึ้นในที่รโหฐาน หรือเคหสถาน บ้านเรือนไม่ลดลงแต่ประการใด

ส่วนโครงการ Beat Patrol Experiment ในประเทศอังกฤษเริ่ม ในปี ค.ศ. 1965 การวิจัย ประเมินผลโครงการนี้ ครอบคลุมพื้นที่ 4 เมือง โดยกำหนดระยะเวลา 1 ปี ตลอดระยะเวลา ทุก ๆ สัปดาห์ จำนวนสายตรวจเดินเท้าจะมีการเพิ่มและลดลงระหว่าง 0 ถึง 4 นายต่อหนึ่งเขต สายตรวจ ในรูปแบบกึ่งทดลองประเภทถ่วงสมดุล (Counter Balance Design) Bright และได้รายงานว่า การเพิ่มกำลังสายตรวจเดินเท้าจาก 0 เป็น 1 นายมีผลทำให้ อาชญากรรมบนท้องถนนลดลง แต่การเพิ่ม กำลังจาก 1 เป็น 2 นาย ไม่มีผลกระทบต่อการลดสถิติคดีอาญา อย่างไรก็ดี การเพิ่มกำลังสายตรวจ เป็นจำนวนมาก จาก 1 เป็น 4 นายต่อหนึ่งเขตสายตรวจมีผลทำให้อาชญากรรมลดลงอย่างประจักษ์ ชัดอีกครั้งหนึ่ง

โดยสรุป การวิจัยประเมินผลโครงการ Operation 25, Precinct 20 และ Beat Patrol Experiment แม้ยังไม่อาจกล่าวได้ว่า ผลกระทบของการจัดและเพิ่มกำลังสายตรวจเดินเท้า จะช่วยลด อาชญากรรมได้ในช่วงเวลาเป็นเดือนหรือเป็นปี หรือยาวนานสักเพียงใด รวมทั้งยังมีข้อจำกัด เกี่ยวกับรูปแบบการวิจัย และ ความน่าเชื่อถือของสถิติข้อมูลก็ตาม แต่ผลการวิจัยที่สอดคล้องกัน ระหว่างโครงการต่าง ๆ จัดได้ที่น่าสนใจ กล่าวคือ ผลกระทบของการเพิ่มกำลังสายตรวจเดินเท้าที่มี แนวโน้มที่ช่วยลดคดีประทุษร้ายต่อทรัพย์บนท้องถนนและในพื้นที่สาธารณะอื่น ๆ ได้อย่างปรากฏชัด แต่การกระทบดังกล่าวมีน้อยหรือไม่ ปรากฏในคดีประเภทต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในรโหฐานหรือเคหสถานบ้านเรือน

แม้การกระจายผลการทดลองเช่นที่กล่าวไปยังเมืองอื่น ตลอดจนประเทศอื่นโดยไม่มี การวิจัยซ้ำยังเป็นประเด็นปัญหาที่ได้แย้งกันในทางสังคมศาสตร์ก็ตาม อย่างไรก็ตามข้อสรุปของการ ค้นคว้าวิจัยในสหรัฐอเมริกา และ อังกฤษ ได้ทำให้นักอาชีวศึกษา และนักบริหารงานตำรวจ จำนวนไม่น้อย (Wilson, 1975 ; Whisenand, 1977; Meadows, 1980; Byley, 1980) เกิดความเคลงใจใน ประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการอาชญากรรมตามแนวทฤษฎีบังคับใช้ โดยเฉพาะที่ชุมชนที่ อยู่อาศัย ซึ่งได้รับความกระทบ ตำรวจสายตรวจรถวิเทศและตำรวจสายตรวจเดินเท้าต่างไม่สามารถ ช่วยลดอาชญากรรมประเภทประทุษร้ายต่อทรัพย์ หรือไม่อาจลดความหวาดกลัวภัยอาชญากรรม ในที่ชุมชนที่อยู่อาศัย แม้ตำรวจสายตรวจเดินเท้าจะมีสมรรถภาพในการลดอาชญากรรมบนท้อง ถนนและพื้นที่สาธารณะก็ตาม ดังนั้น ถ้ามาตรการตรวจท้องที่ซึ่งถือกำเนิดตามแนวทฤษฎีดั้งเดิม เป็น "ความล้มเหลวทางทฤษฎี" ก็ย่อมคาดหมายได้ว่า อาจไม่เกิดประโยชน์ใด ในอันที่จะพินา มาตรการดังกล่าว มาประยุกต์ใช้ในการป้องกันอาชญากรรมต่อไป แต่ถ้ามาตรการดังกล่าวไม่ถึงกับ ล้มเหลวโดยสิ้นเชิง คำถามที่ควรพิจารณาเพิ่มเติมก็ คือ "ทฤษฎีบังคับใช้กฎหมาย และมาตรการ ต่าง ๆ ที่สร้างขึ้นภายในกรอบทฤษฎีนี้จะมีขอบเขตและข้อจำกัดในการประยุกต์ใช้เพื่อการป้องกัน อาชญากรรมเพียงใด" คำถามนี้เรียกร้องให้มีการวิจัยซ้ำในประเทศไทย โดยเฉพาะอย่างยิ่งใน ปัจจุบัน ซึ่งยังประสบกับวิกฤตการณ์ด้านพลังงานน้ำมัน

มาตรการทางกฎหมาย

ความหมายของกฎหมาย

กฎหมาย (Laws) คือ บรรดา กฎเกณฑ์กลางของสังคมหรือรัฐ อันมีลักษณะเป็นการสั่งการ หรือบังคับให้บุคคลกระทำการ หรืองดเว้นการกระทำอย่างใดอย่างหนึ่ง เป็นเครื่องมือของรัฐใน การปกครองประเทศโดยทำหน้าที่กำหนดกติกาเพื่อจัดระเบียบของสังคมหรือกำหนดสิทธิและ หน้าที่ของสมาชิกในสังคมในรูปแบบต่างๆในอันที่จะดำรงเป้าหมายสูงสุดในการรักษาไว้สงบ เรียบร้อยและประโยชน์ส่วนรวมของสังคม ขณะเดียวกันกฎหมายจะต้องเกิดทุนไว้ซึ่งสิทธิเสรีภาพ ขึ้นพื้นฐานของสมาชิกในสังคมด้วย ดังนั้นกฎหมายจึงเป็นสถาบันที่สำคัญของสังคม ดังภาษิต กฎหมายที่ว่า “บุคคลจะแก้ตัวว่าไม่รู้กฎหมายเพื่อให้พ้นจากความรับผิดชอบไม่ได้” (โกลด์ สักคิรพงส์, ปราโมทย์ ประजनปัจฉิน : มนุษย์กับกฎหมาย) มีการปฏิบัติในหลายด้านและเกี่ยวข้องกับหลาย หน่วยงาน เช่น สำนักงานตำรวจแห่งชาติ กระทรวงศึกษาธิการ เป็นต้นซึ่งในส่วนที่เกี่ยวข้องกับ สถานบริการมีแนวทางปฏิบัติ ที่สำคัญได้แก่การประกาศกำหนดเขตเพื่อการอนุญาตหรืองดอนุญาต ตั้งสถานบริการ (Zoning) การเข้มงวดกวดขันเกี่ยวกับอายุของผู้เข้าไปใช้บริการ (20 ปีบริบูรณ์) การให้สถานบริการ เปิด - ปิด ตามเวลาที่กฎหมายกำหนดและการจัดมิให้มิยาเสพติดในสถานบริการ ซึ่งมีกฎหมายที่เกี่ยวข้องอยู่แล้ว โดยเฉพาะในแต่ละเรื่อง

กฎหมายที่สำคัญที่นำมาเน้นการบังคับใช้ในการจัดระเบียบสังคม ได้แก่ กฎหมายที่เกี่ยวข้องคือ พระราชบัญญัติสถานบริการ พ.ศ. 2509 พระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 พระราชบัญญัติหอพัก พ.ศ.2507 พระราชบัญญัติยาเสพติด พ.ศ. 2522 พระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. 2522 พระราชบัญญัติว่าด้วยทะเลและวัสดุโทรทัศน์ พ.ศ.2530 และประกาศคณะปฏิวัติ ซึ่งมีเจตนารมณ์ เพื่อควบคุมการประกอบกิจการสถานบริการ เนื่องจากสถานการณ์ขณะนั้น ได้มีบุคคล ประกอบกิจการ สถานบริการบางประเภท ซึ่งอาจดำเนินการไปในทางกระทบกระเทือนต่อความสงบเรียบร้อย หรือศีลธรรมของประชาชน หรือจัดให้มีการแสดงเพื่อความบันเทิง ในสถานบริการนั้นไม่เหมาะสม อันจะเป็นเหตุให้ เด็ก และเยาวชนเอาเยี่ยงอย่างจนประพฤติชั่วเลื่อมทรามลง ทั้งนี้เพื่อรักษาไว้ซึ่งความสงบเรียบร้อย ศีลธรรม วัฒนธรรม และประเพณีอันดีของชาติ โดยมีสาระสำคัญคือ กำหนดประเภทของสถานบริการ ข้อปฏิบัติของผู้ขอรับอนุญาตประกอบกิจการสถานบริการ ได้แก่ การห้ามมิให้ ผู้มีอายุต่ำกว่า 20 ปีบริบูรณ์ เข้าไปในสถานบริการในเวลาทำการ การห้ามมิให้มีการดำเนินกิจการสถานบริการในทางที่ขัดต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรม อันดีของประชาชน การควบคุมมิให้มีการแสดงลามกหรืออนาจาร

กฎกระทรวง ฉบับที่ 3 และ 6 ซึ่งออกตามความ ใน พ.ร.บ. สถานบริการ พ. ศ. 2509 ได้กำหนดเวลาเปิดปิดสถานบริการแต่ละประเภทไว้อย่างชัดเจน

ประกาศจังหวัด ข้อบัญญัติเทศบาล คำสั่งเจ้าพนักงาน ถือเป็นคำสั่งของผู้มีอำนาจตามกฎหมาย และต้องถือปฏิบัติตาม หากฝ่าฝืนจะต้องมีการลงโทษ เช่น ประกาศจังหวัดเพชรบุรี เรื่อง กำหนดเวลาเปิด - ปิดสถานบริการ หรือ ร้านเกมส์ คำสั่งเจ้าพนักงานจราจรฯ เป็นต้น

เจ้าพนักงานตำรวจ ผู้มีหน้าที่เกี่ยวข้อง กับการบังคับใช้กฎหมาย จึงต้องปฏิบัติหน้าที่รับผิดชอบอย่างต่อเนื่องและมีประสิทธิภาพ ต้องเป็นปัจจัยหลักในการควบคุมสังคมให้เป็นไปตามนโยบายของรัฐบาลแต่ถึงอย่างไรก็ตาม ถ้าฟังคำสั่งของเจ้าหน้าที่ตำรวจเพียงด้านเดียว ไม่อาจทำให้การปฏิบัติงาน บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดได้ จำเป็นต้องได้รับความร่วมมือด้วยดี จากผู้ประกอบการ และประชาชนที่เกี่ยวข้องทั่วไปอย่างจริงจังโดยไม่เลือกปฏิบัติ

ทฤษฎีเกี่ยวกับประสิทธิผล

ความหมายของประสิทธิผล

นักวิชาการหลายท่านได้ให้ความหมายของประสิทธิผลไว้แตกต่างกันออกไปดังนี้

สเตียร์ส และพอร์เตอร์ (Steers and Porter, 1977 : 55) กล่าวว่า ประสิทธิภาพ คือ การที่ผู้นำได้ใช้ความสามารถในการแยกแยะการบริหารงานและการใช้ทรัพยากรให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

ฮาล (Hall, 1991 : 249) ได้ให้ความหมายประสิทธิผลขององค์การไว้ว่าเป็นความสามารถขององค์การในการแสวงหาผลประโยชน์จากสิ่งแวดล้อมเพื่อให้ได้ทรัพยากรที่หาได้ยากและมีคุณค่าที่จะนำไปใช้ในการสนับสนุนการดำเนินการขององค์การ

สุกชัย ขาวะประภาส (2540: 79) ได้ให้ความหมายของประสิทธิผลว่า หมายถึงความสามารถในการบรรลุวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายของนโยบาย การพิจารณาทางเลือกโดยใช้ประสิทธิผลเป็นเกณฑ์ ทำได้โดยการวิเคราะห์ทางเลือกนั้นว่าสามารถบรรลุวัตถุประสงค์มากน้อยเพียงใด

ธงชัย สันติวงษ์ (2541 : 9-10) กล่าวว่า ผู้บริหารต่างก็มุ่งพยายามสร้างผลสำเร็จในการจัดการให้เกิดขึ้น 2 ทาง คือ ประสิทธิภาพและประสิทธิผลที่เป็นเครื่องมือใช้วัดความสำเร็จของกิจการ สำหรับคำว่าประสิทธิภาพ คือ การสามารถสร้างผลสำเร็จออกมา โดยที่ได้ผลงานที่มีคุณค่าสูงกว่าทรัพยากรที่ใช้ไป หรือพูดง่ายๆ คือ การวัดอัตราส่วนของรายได้ต่อรายจ่ายนั่นเอง แต่คำว่าประสิทธิผล คือ เป็นเพียงการวัดว่ากิจการสามารถทำได้สำเร็จผลตามเป้าหมายที่ตั้งไว้หรือไม่ แต่จะไม่มีมีการสนใจคิดเปรียบเทียบกับทรัพยากรที่ได้ใช้ไป ว่าได้ใช้ไปมากน้อยเพียงใด

พิทยา บวรวัฒนา (2546 : 180) กล่าวว่า ประสิทธิภาพ หมายถึง การปฏิบัติงานได้บรรลุเป้าหมายที่กำหนด

จากความหมายดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยสรุปว่า ประสิทธิภาพ หมายถึง ความสามารถในการบรรลุวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายต่าง ๆ ที่ได้กำหนดไว้ โดยการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรและหนทางที่มีอยู่ ทำให้ผู้รับบริการเกิดความพึงพอใจและสมาชิกขององค์การสามารถปรับตัวและพัฒนาให้องค์การดำรงอยู่ต่อไปได้

การวัดประสิทธิผล

แคปโลว์ (Caplow, 1964 : 1) การประเมินผลวัดจากตัวแปร 4 ตัวด้วยกันคือ ความมั่นคง หมายถึง การวัดความสามารถขององค์การในการรักษาโครงสร้างขององค์การไว้ การผสมผสาน เป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน หมายถึง การวัดความสามารถขององค์การในการหลีกเลี่ยงความขัดแย้ง

ระหว่างสมาชิกขององค์กร ความสมัครใจ หมายถึง ความสามารถขององค์กรในการจัดการให้มีความพึงพอใจสำหรับบุคคล และความปรารถนาของสมาชิกที่จะมีส่วนร่วมต่อไป และความสัมฤทธิ์ผล หมายถึง ผลรวมสุทธิของกิจกรรมขององค์กร

พาร์สัน (Parson, 1964 : 40) ได้เสนอแนวคิดเกี่ยวกับการใช้ความเป็นระบบขององค์กรเป็นเครื่องมือวัดประสิทธิผลขององค์กร โดยใช้ชื่อว่า อะกิล (AGIL) ซึ่งได้ระบุกิจกรรม 4 ประเภท ซึ่งองค์กรจำเป็นต้องกระทำ อันประกอบด้วย

A = Adaptation	คือ การปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อม
G = Goal Attainment	คือ การบรรลุเป้าหมาย
I = Integration	คือ การประสานเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน
L = Latency	คือ สิ่งที่ซ่อนเร้นไว้ ซึ่งหมายถึง การรักษารูปแบบหรือ ดำรงไว้ซึ่งสัญลักษณ์ทางวัฒนธรรม และการจูงใจ

สตีลส์ (Steers, 1977 : 5) ได้เสนอแนะแนวทางสำหรับการวิเคราะห์องค์กรเพื่อประเมินประสิทธิผลขององค์กรด้วยตัวแปรกระทำการ ซึ่งประกอบด้วยแนวคิดที่สัมพันธ์กัน 3 ประการ คือ การบรรลุถึงเป้าหมายสูงสุด โดยการยอมรับข้อจำกัดของทรัพยากรที่มีอยู่ในการดำเนินงาน เพื่อให้บรรลุเป้าหมาย การประเมินประสิทธิผลจึงเป็นไปในรูปของการวิเคราะห์ว่าองค์กรสามารถบรรลุถึงเป้าหมายที่เป็นไปได้ดีเพียงใด แนวความคิดด้านระบบ การยอมรับความเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อมที่มีผลกระทบต่อเป้าหมายและการดำเนินขององค์กร การเน้นเรื่องพฤติกรรม การยอมรับว่าการที่องค์กรจะสามารถบรรลุเป้าหมายได้โดยอาศัยพฤติกรรมของสมาชิกในองค์กร

คาเมอรอน และเว็ทเทิน (Cameron and Whetten, 1983 : 33 – 51) ได้แบ่งแนวทางการศึกษาถึงประสิทธิผลขององค์กรไว้เป็น 4 แนวทางคือ

1. แนวทางการบรรลุเป้าหมาย แนวทางนี้ได้ให้ความหมายของประสิทธิผลขององค์กรไว้ว่า หมายถึง ระดับการบรรลุของเป้าหมายตามที่กำหนดไว้ เป้าหมายในที่นี้เป็นเป้าหมายระดับปฏิบัติการ ซึ่งแสดงเจตจำนงได้ ฐานคติของแนวทางนี้คือ การพิจารณาองค์การในฐานะที่เป็นหน่วยงานที่มีเป้าหมายที่ชัดเจน เน้นอนสมเหตุผลผลและมุ่งสู่การบรรลุเป้าหมาย ดังนั้นระดับการบรรลุเป้าหมายจึงเป็นวิธีการที่เหมาะสมในการวัดประสิทธิผลขององค์กร การใช้เป้าหมายเป็นตัวบ่งชี้ตั้งอยู่บนฐานคติที่ว่า องค์การต้องมีเป้าหมายที่ชัดเจนระบุได้ และเป็นที่เข้าใจกันดี เป้าหมายดังกล่าวต้องจัดการได้ ซึ่งต้องมีความเห็นพ้องโดยทั่วไปในเป้าหมายและความก้าวหน้าในเป้าหมายต้องสามารถวัดได้

การวัดประสิทธิผลขององค์การตามแนวทางนี้ วัดจากการปฏิบัติงานที่เกิดขึ้นจริง แล้วนำไปเปรียบเทียบกับเป้าหมายการปฏิบัติงานที่กำหนดไว้ การวัดประสิทธิผลโดยวิธีดังกล่าว เหมาะกับองค์การที่มีการบริการ โดยยึดวัตถุประสงค์ ส่วนองค์การไม่ใช้การบริการที่ยึดวัตถุประสงค์ก็สามารถวัดประสิทธิผลได้ โดยต้องมีการกำหนดเป้าหมายที่จะวัดและการจัดระบบข้อมูลเพียงพอสำหรับการวัด

2. แนวทางเชิงระบบ แนวทางนี้ได้ให้ความหมายของประสิทธิผลขององค์การไว้ว่า หมายถึง ระดับความสามารถในการจัดหาทรัพยากรนำเข้า การดำรงรักษา ระบบภายในองค์การ และปฏิสัมพันธ์ที่ประสบผลสำเร็จกับสถานะแวดล้อมภายนอกองค์การ

การวัดประสิทธิผลขององค์การตามแนวทางนี้ เหมาะสำหรับองค์การที่มีเป้าหมายไม่ค่อนข้างชัดเจน คลุมเครือ เช่น องค์การของราชการ

3. แนวทางเชิงกลยุทธ์ – กลุ่มผลประโยชน์ แนวทางนี้เป็นการศึกษาประสิทธิผลขององค์การแนวทางใหม่ แนวทางนี้พิจารณาองค์การในฐานะที่เป็นระบบภายใต้สถานะแวดล้อม ซึ่งต้องเผชิญต่อกลุ่มผลประโยชน์ที่มีอิทธิพล และควบคุมทรัพยากรขององค์การ การอยู่รอดขององค์การของกลุ่มผลประโยชน์ที่เกี่ยวข้อง ทั้งในแง่ของทรัพยากร และการสนับสนุนส่งเสริมความอยู่รอดขององค์การขึ้นอยู่กับความสามารถในการจัดหาและรักษาทรัพยากร องค์การที่สามารถควบคุมองค์ประกอบต่าง ๆ ของตนได้อย่างสมบูรณ์ เพราะองค์การต้องอยู่ในสภาพแวดล้อมหลากหลาย ต้องมีการประนีประนอม การผสมผสานระหว่างองค์การและสภาพแวดล้อมภายนอก ประสิทธิผลขององค์การ จึงหมายถึง ระดับความสามารถขององค์การที่จะสร้างผลที่ได้ออกมา และกิจกรรมซึ่งเป็นที่ยอมรับ

ประสิทธิผลขององค์การในการศึกษาตามแนวนี้ เป็นทางคิดในทางการเมือง การวัดประสิทธิผลขององค์การ จะวัดจากความสามารถขององค์การในการสร้างความพึงพอใจต่อเป้าหมายของกลุ่มผลประโยชน์ที่เกี่ยวข้องโดยตรง

4. แนวทางการแข่งขัน – คุณค่า แนวทางนี้ศึกษาประสิทธิภาพขององค์การแนวใหม่ล่าสุด โดยการบูรณาการแนวทางการศึกษาของแนวทั้งสามข้างต้นไว้ด้วยกัน แนวทางการศึกษาเชิงแข่งขัน-คุณค่านี้นี้เกิดจากการสำรวจเกณฑ์การประเมินประสิทธิผลขององค์การ 30 รายการ จากผลงานของแคมป์เบลล์ (Campbell) พบว่า มีคุณค่าในการประเมินที่แข่งขันกัน 3 คู่ คือ ความยืดหยุ่นกับการควบคุม บุคคลกับองค์การ และเป้าหมายกับวิชาการ

ฮอย และมิสเกล (Hoy and Miskel, 1991: 394-397) ได้เสนอแนะเกณฑ์ในการประเมินที่น่าสนใจไว้ 4 ตัว โดยอาศัยแนวคิดของแคมป์เบลล์ (Campbell, 1977 : 146) ไว้ดังนี้

1. การปรับตัว (Adaptation) เป็นหน้าที่หลักขององค์กรที่จะต้องปรับตัวให้สอดคล้องและเข้ากันได้กับสิ่งแวดล้อม ทั้งนี้ เพื่อสนองตอบต่อความต้องการของสังคม ตัวเกณฑ์ที่นำมาใช้ในการประเมินความสามารถในการปรับตัว ได้แก่ ความสามารถในการปรับเปลี่ยนนวัตกรรม ความเจริญเติบโต และการพัฒนา

2. การบรรลุเป้าหมาย (Goal Achievement) องค์กรมีการกำหนดเป้าหมายและวัตถุประสงค์ หรือผลสำเร็จที่พึงปรารถนา ซึ่งองค์กรจะต้องจัดหาและใช้ทรัพยากรต่างๆ เพื่อบรรลุผลตามที่ต้องการ เกณฑ์ที่ใช้ในการประเมิน ได้แก่ ผลสัมฤทธิ์ คุณภาพ การจัดหาทรัพยากร และประสิทธิภาพ

3. การบูรณาการ (Integration) คือ ความสามารถในการหล่อหลอม ประสมประสานความสัมพันธ์ของสมาชิกในองค์กรเพื่อรวมพลัง เพื่อการปฏิบัติการกิจ เกณฑ์ที่ใช้ในการประเมิน ได้แก่ ความพึงพอใจ บรรยากาศการทำงาน การสื่อความหมาย และความขัดแย้ง

4. การคงไว้ระบบค่านิยม (Latency) ความสามารถขององค์กรที่จะโน้มน้าวบุคคลในองค์กรให้ดำรงรักษาไว้ซึ่งค่านิยม รูปแบบวัฒนธรรมของบุคคลในระบบ เกณฑ์ที่ใช้ในการประเมิน ได้แก่ ความจงรักภักดี ศูนย์กลางความสนใจของชีวิต แรงจูงใจ และเอกลักษณ์

กิบสัน และคณะ (Gibson et al., 1994 : 33 – 34 อ้างถึงใน สุริย์ โพธาราม, 2547 : 19-21) กล่าวว่า การประเมินประสิทธิผลขององค์กรเป็นการผสมผสานระหว่างตัวชี้วัดของประสิทธิผลขององค์กรกับมิติของเวลา ซึ่งสามารถจำแนกตามระยะเวลาเป็นระยะสั้น ระยะกลางและระยะยาว ดังนี้

1. เครื่องบ่งชี้ระยะสั้น (Short – Run) วัดได้จากการผลิต ประสิทธิภาพและความพึงพอใจ กล่าวคือ

1.1 การผลิต หมายถึง ความสามารถขององค์กรในการผลิตผลผลิต ในปริมาณและคุณภาพตามที่สภาพแวดล้อมต้องการ ในองค์กรที่ให้บริการ บริการที่จัดให้ผู้รับบริการคือ การผลิตขององค์กร เป็นต้น

1.2 ประสิทธิภาพ หมายถึง อัตราส่วนของผลผลิตต่อตัวป้อน หรือผลตอบแทนที่ได้จากการลงทุนจากสินทรัพย์ โดยพิจารณาถึงค่าใช้จ่ายต่อหน่วย ค่าสูญเสียเปล่าจากการใช้ทรัพยากรที่ต่ำกว่าขีดความสามารถ เช่นค่าใช้จ่ายด้านทรัพยากรสารสนเทศต่อนักศึกษา 1 คน นอกจากนี้ ประสิทธิภาพขององค์กรยังหมายถึง ความมากน้อยในการบรรลุเป้าหมายขององค์กร ทั้งนี้จะต้องมีการวัดที่แน่ชัด เช่นการเทียบเคียงกับหน่วยงานที่ใกล้เคียงกัน นอกจากนี้ประสิทธิภาพขององค์กรยังพิจารณาได้จาก การกำหนดระเบียบปฏิบัติให้ชัดเจน การควบคุมทรัพยากรขององค์กร

การจัดการข้อขัดแย้งในองค์กร ตลอดจนความสามารถในการปรับตัวตามความจำเป็นอันเกิดจากสภาพแวดล้อม

1.3 ความพึงพอใจ หมายถึง การที่องค์กรสามารถสนองตอบความต้องการของพนักงานได้มากน้อยเพียงใด ซึ่ง สมพงษ์ เกษมสิน (2530 : 341-343) เห็นว่าการสนองตอบความต้องการของพนักงานนั้นควรพิจารณาจากความผูกพันต่อองค์กร รวมทั้งขวัญและกำลังใจในการทำงาน กล่าวคือ

1.3.1 ความผูกพันต่อองค์กร หมายถึง ลักษณะของความสัมพันธ์ของบุคลากรที่มีต่อองค์กร ซึ่งจะแสดงออกในรูปของความปรารถนาอย่างแรงกล้าที่จะยังคงเป็นสมาชิกขององค์กรต่อไป ความเต็มใจที่จะใช้พลังอย่างเต็มความสามารถในการทำงานให้กับองค์กร ขอมสละความสุขส่วนตัวของตัวเองเพื่อการบรรลุเป้าหมายขององค์กร การมีความเชื่ออย่างแน่อนและมี การยอมรับค่านิยมและเป้าหมายขององค์กร

1.3.2 ขวัญและกำลังใจในการทำงาน หมายถึง สภาวะแห่งจิตใจของสมาชิกในองค์กรที่แสดงออกด้วยความสนใจหรือความกระตือรือร้นในการทำงาน ขวัญเป็นเสมือนแกนกลางของบุคคลในการอุทิศกายและใจในการทำงานให้กับองค์กร ซึ่งหากองค์กรใดมีขวัญต่ำจะทำให้การบริหารงานไม่บรรลุผล โดยสามารถสังเกตขวัญและกำลังใจในการทำงานของบุคลากรในองค์กรจาก ระดับความสม่ำเสมอของผลงาน การขาดงานหรือความเฉื่อยชาในการทำงาน การลาออกหรือการขอยกย้ายงาน คำร้องทุกข์หรือบดขยี้กัน

2. เครื่องบ่งชี้ระยะกลาง (Intermediate) วัดได้จากความสามารถในการปรับตัวและการพัฒนา กล่าวคือ

2.1 การปรับตัว หมายถึง ความสามารถขององค์กรในการตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงทั้งภายในและภายนอกองค์กร เกณฑ์นี้จะตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นจากความไม่มีประสิทธิผลในการบรรลุผลผลิต ประสิทธิภาพ และความพึงพอใจ ซึ่งเป็นสัญญาณในการปรับนโยบายให้เหมาะสม หรือการได้รับสัญญาณการเปลี่ยนแปลงจากสภาพแวดล้อม เป็นต้น

2.2 การพัฒนา หมายถึง กระบวนการซึ่งพยายามที่จะเพิ่มพูนประสิทธิผลขององค์กรด้วยการผสมผสานความปรารถนาของบุคคลที่จะเจริญก้าวหน้าและพัฒนาเข้ากับเป้าหมายขององค์กร โดยอาศัยความรู้และเทคนิคจากพฤติกรรมศาสตร์

3. เครื่องบ่งชี้ระยะยาว (Long – Run) วัดได้จากการอยู่รอดขององค์กร กล่าวคือ การอยู่รอดขององค์กรมีเกณฑ์ในการพิจารณา 2 ประการ คือ การอยู่รอดในที่สุดขององค์กรขึ้นอยู่กับความสามารถในการปรับองค์กรให้เข้ากับข้อเรียกร้องของสภาพแวดล้อมและในการตอบสนอง

ข้อเรียกร้อง ฝ่ายบริหารจะต้องมุ่งความสนใจไปที่วงจรของตัวป้อนกระบวนการผลิตทั้งหมด
เกณฑ์นี้สอดคล้องกับแนวความคิดเรื่องความเป็นระบบขององค์การ

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผล

กลูเอค (Glueck, 1980 : 195) กล่าวว่า องค์การจะมีประสิทธิผลและประสิทธิภาพได้
หากองค์การนั้นๆ ได้มีระบบการวางแผนที่ดี เพราะการวางแผนที่ดีนั้น ไม่เพียงแต่ต้องการเท่านั้นที่
จะได้รับผลสำเร็จจากการวางแผน ผู้ปฏิบัติหรือคนในองค์การนั้นก็จะได้รับผลสำเร็จของเขาด้วย
ทั้งนี้เนื่องจากการวางแผนที่ดีมีระบบจะนำไปสู่การกำหนดวัตถุประสงค์ที่ชัดเจน ซึ่งช่วยให้ผู้
ปฏิบัติทราบและสามารถปฏิบัติงานให้สอดคล้อง นำไปสู่ความสำเร็จตามเป้าหมาย หรือ
วัตถุประสงค์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และในการกำหนดวัตถุประสงค์และเป้าหมายนั้น หาก
ผู้ร่วมงานหรือผู้ปฏิบัติได้มีส่วนร่วมในการกำหนดจะเป็นการเสริมให้การทำงานมีประสิทธิภาพ
ยิ่งขึ้น เพราะผู้ปฏิบัติรู้ชัดเจนว่าองค์การมีความคาดหวังอะไรจากพวกเขา เพื่อให้บรรลุผลสำเร็จของ
องค์การนอกจากนั้นการวางแผนยังช่วยให้ผู้บริหารทันกับการเปลี่ยนแปลงสภาพแวดล้อม

สตีเยอร์ส และพอร์เตอร์ (Steers and Porter, 1977 : 196-198) ได้เสนอแนวคิดเกี่ยวกับ
ตัวแปรสำคัญ ซึ่งมีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพขององค์การ โดยจำแนกเป็น 4 ประเภท ดังนี้

1. ลักษณะขององค์การ ประกอบด้วย

1.1 โครงสร้างองค์การ หมายถึง ความสัมพันธ์ของทรัพยากรด้านมนุษย์ที่ได้
กำหนดไว้ในองค์การ การวิเคราะห์โครงสร้าง ซึ่งรวมถึงการวิเคราะห์สิ่งต่อไปนี้

1.1.1 การกระจายอำนาจ หมายถึง ความมากหรือน้อยของการที่อำนาจและสิทธิ
อำนาจได้กระจายลงไปตามชั้นของสายการบังคับบัญชาในองค์การ แนวคิดเกี่ยวกับการกระจายอำนาจ
มีความสัมพันธ์อย่างใกล้ชิดกับแนวคิดการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ยิ่งองค์การมีการกระจาย
อำนาจมากขึ้นเท่าไร โอกาสที่คนในระดับล่างขององค์การจะมีส่วนร่วมและมีส่วนรับผิดชอบใน
การตัดสินใจเกี่ยวกับงานและกิจกรรมในอนาคตขององค์การก็มีมากขึ้น

1.1.2 ความชำนาญเฉพาะอย่าง หมายถึง การแบ่งงานตามความชำนาญเฉพาะ
อย่างหรือเฉพาะหน้าที่ จะนำไปสู่ประสิทธิผลสูงขึ้น เพราะวิธีการนี้จะเปิดโอกาสให้พนักงานแต่ละ
คนได้มีความเชี่ยวชาญเฉพาะอย่าง ซึ่งจะทำให้ผลงานของแต่ละคนมีส่วนเป็นกิจกรรมที่นำไปสู่
เป้าหมายได้สูงมากขึ้น

1.1.3 ความเป็นทางการ หมายถึง ความมากหรือน้อยของการที่กิจกรรมในการทำงาน
ถูกกำหนดอย่างเจาะจงหรือถูกควบคุมด้วยกฎระเบียบข้อบังคับที่เป็นทางการ ยิ่งองค์การมีกฎเกณฑ์
ซึ่งใช้เป็นเครื่องควบคุมพฤติกรรมของพนักงานมากเท่าใด องค์การนั้นย่อมมีความเป็นทางการมากขึ้น
เท่านั้น

1.1.4 ช่วงการบังคับบัญชา หมายถึง จำนวนผู้ใต้บังคับบัญชาต่อผู้บังคับบัญชา หากอัตราส่วนระหว่างผู้บังคับบัญชาและผู้ใต้บังคับบัญชามีความเหมาะสมจะส่งผลให้การปฏิบัติงานเกิดประสิทธิผลสูงสุด

1.1.5 ขนาดขององค์การ หมายถึง จำนวนสมาชิกในองค์การ ขนาดขององค์การที่เพิ่มขึ้นมีความสัมพันธ์ในทางบวกต่อประสิทธิภาพที่เพิ่มขึ้นขององค์การ แต่มีความสัมพันธ์ในทางลบต่อความผูกพันของบุคลากรต่อองค์การ

1.1.6 ขนาดของหน่วยงาน ขนาดของหน่วยงานมีผลแตกต่างกันต่อทัศนคติและพฤติกรรมของบุคลากรมากกว่าต่อผลิตผลของหน่วยงาน สำหรับบุคลากรนั้น การเพิ่มขนาดของกลุ่มงานมีความสัมพันธ์กับการลดน้อยลงของความพอใจในงาน การเอาใจใส่ต่องานลดลง และความสามารถในการรักษาบุคลากรไว้ได้ก็ลดลงพร้อม ๆ กับการได้แย่งทางแรงงานเพิ่มขึ้น

1.2 เทคโนโลยีในองค์การ หมายถึง เครื่องมือหรือวิธีการซึ่งองค์การใช้ในการแปรสภาพตัวป้อนออกเป็นผลผลิต เทคโนโลยีมีหลายรูปแบบและมีความแตกต่างกันในกระบวนการทางเครื่องจักรที่ใช้ในการผลิต ความแตกต่างในวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ และความแตกต่างในความรู้ทางวิชาการที่ใช้ในกิจกรรมเพื่อเป้าหมายขององค์การ

2. ลักษณะของสภาพแวดล้อมของงาน

สเตียร์ (Steers) กล่าวว่า องค์การถูกกำหนดโดยสภาพแวดล้อม บทบาทของนักบริหาร คือ การทำความเข้าใจกับสภาพแวดล้อม และปรับโครงสร้างและการปฏิบัติให้เข้ากับสถานะ โดยสภาพแวดล้อมของงานเป็นตัวแปรที่มีความสำคัญต่อความสำเร็จ หรือประสิทธิผลขององค์การ และได้แบ่งสภาพแวดล้อมของงานออกเป็น 2 ระดับ คือ สภาพแวดล้อมภายนอกองค์การ (External Environment) ซึ่งจำเพาะเจาะจงลงที่สภาพแวดล้อมของเศรษฐกิจและการเมืองและสภาพแวดล้อมภายในองค์การ (Internal Environment) หมายถึง บรรยากาศองค์การ ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้คือ

2.1 ลักษณะสภาพแวดล้อมภายในองค์การ (Internal Environment) หมายถึง บรรยากาศองค์การ ซึ่งมีลักษณะของสภาพแวดล้อมของการทำงานในองค์การที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของบุคคลภายในองค์การ เป็นปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการทำงานของบุคลากรในองค์การนั้น มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพและความพึงพอใจในการทำงานของบุคคล

สเตียร์ (Steers) ได้กำหนดปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจในการทำงานของพนักงานซึ่งจะมีอิทธิพลต่อประสิทธิผลขององค์การ คือ

3.2.1 ปัจจัยด้านองค์การ เช่น ค่าจ้าง การเลื่อนขั้นเลื่อนตำแหน่ง

3.2.2 ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมในการทำงาน เช่น ความน่าเชื่อถือขององค์การ รูปแบบของภาวะผู้นำ ความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงาน

3.2.3 ปัจจัยด้านเนื้อหาของงาน เช่น ความซ้ำซากจำเจของงาน ความมีอิสระ ความชัดเจนของบทบาทหน้าที่ของตน

3.2.4 ปัจจัยส่วนตัว ได้แก่ อายุ อายุการทำงาน บุคลิกภาพ ความใส่ใจในวิชาชีพ ความต้องการประสบผลสำเร็จ

4. นโยบายการบริหารและการปฏิบัติ เป็นเรื่องที่จะช่วยให้ฝ่ายบริหารสามารถบรรลุถึงเป้าหมายที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพ คือนโยบายในการบริหารและการปฏิบัติการบริหารในด้านต่าง ๆ ดังนี้

4.1 การกำหนดเป้าหมายที่แน่นอน การที่องค์กรจะประสบความสำเร็จได้ก็ต่อเมื่อผู้บริหารมีความสามารถที่จะกำหนดลักษณะของเป้าหมายและวัตถุประสงค์ที่ต้องการจะบรรลุถึงได้อย่างจำเพาะเจาะจงและชัดเจน

4.2 การจัดหาและการใช้ทรัพยากร เมื่อได้มีการกำหนดเป้าหมายที่แน่นอนแล้ว เพื่อให้บรรลุเป้าหมายดังกล่าว ฝ่ายบริหารต้องจัดหาและใช้ทรัพยากรให้มีประสิทธิภาพที่สุด โดยคำนึงถึงการประสานระบบและประสานงาน บทบาทของนโยบาย และระบบควบคุมขององค์กร

4.3 การสร้างสภาพแวดล้อมในการปฏิบัติงาน พฤติกรรมในการปฏิบัติงานของบุคลากรขึ้นอยู่กับความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและสภาพแวดล้อม การใช้ทรัพยากรบุคคลจึงควรเป็นอย่างสอดคล้องเหมาะสมกับลักษณะงาน ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับระบบการสรรหาและการบรรจุบุคคล การฝึกอบรมและการพัฒนา การจัดงาน การประเมินผลการปฏิบัติงาน และการให้รางวัล

4.4 กระบวนการติดต่อสื่อสาร รูปแบบและกระบวนการติดต่อสื่อสารเป็นเครื่องมือสำคัญในการประสานกิจกรรมของบุคลากรในองค์กรให้เป็นไปในทิศทางและเป้าหมายเดียวกันทั่วทั้งองค์กร

4.5 ภาวะผู้นำและการตัดสินใจ หมายถึง ลักษณะของผู้นำองค์กรที่มีประสิทธิภาพความสามารถในการตัดสินใจที่เหมาะสมถูกต้องและเป็นที่ยอมรับได้

4.6 การปรับตัวขององค์กรและการริเริ่มสิ่งใหม่ หมายถึง ความสามารถขององค์กรในการปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไป โดยฝ่ายบริหารมีความรับผิดชอบที่จะต้องสร้างสมดุลให้เกิดขึ้นระหว่างความต้องการที่จะเปลี่ยนแปลงและริเริ่มสิ่งใหม่กับความต้องการที่จะรักษาความมั่นคงและการต่อเนื่องของการปฏิบัติงานซึ่งมีความสำคัญพอ ๆ กัน

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

จักรี ระพันธ์ศรี (2536 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง อาชญากรรมเมืองกับมาตรการป้องกัน : ศึกษากรณีการกำหนดแผนยุทธศาสตร์ในการป้องกันของหน่วยปฏิบัติระดับพื้นที่ของสถานีตำรวจนครบาลหัวหมาก พบว่าเขตตรวจที่ 5 (พื้นที่ที่มีสิ่งต่าง ๆ หลากหลาย คือ หอพัก อพาร์ทเมนต์ ธุรกิจการค้า ห้างสรรพสินค้า สถานเริงรมย์ ที่พักในลักษณะเป็นบ้านจัดสรร สถานศึกษาและตลาด) เกิดอาชญากรรมสูงสุด กลุ่มคดีที่เกิดมากที่สุดในทุกเขตตรวจ คือ กลุ่มคดีที่รัฐเป็นผู้เสียหาย เหยื่อ หรือ ผู้เสียหายทุกเขตตรวจ ส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 26-40 ปี และเป็นเพศชายทุกเขตตรวจ มีผู้กระทำความผิดคนเดียวมากที่สุด ช่วงเวลาที่เกิดเหตุมากที่สุด แตกต่างกันไป ตามสภาพของพื้นที่

ดิชา คงศรี (2544 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่องประสิทธิผลการนำนโยบายการป้องกันอัคคีภัยในอาคารไปปฏิบัติ : ศึกษาเฉพาะกรณีกรุงเทพมหานคร ผลการศึกษวิจัยพบว่า 1. การติดตามกำกับดูแลนโยบาย ปริมาณและคุณภาพของบุคลากร ความร่วมมือจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และประสิทธิภาพในการติดต่อสื่อสาร มีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลในการนำนโยบายการป้องกันอัคคีภัยในอาคารไปปฏิบัติ ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 2. ความชัดเจนของนโยบาย และความเพียงพอ ด้านงบประมาณ ไม่มีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลในการนำนโยบายการป้องกันอัคคีภัยไปปฏิบัติ ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05

เทิดเกียรติ วงศาโรจน์ (2546 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมในการป้องกันอาชญากรรมของประชาชนในชุมชนเทศบาลเมืองราชบุรี จังหวัดราชบุรี ผลการวิจัยพบว่า สภาพการมีส่วนร่วมในการป้องกันอาชญากรรมของทำหน้าครัวเรือน ในชุมชนเทศบาลเมืองราชบุรีในภาพรวมพบว่าอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าทั้ง 3 ด้าน คือ การมีส่วนร่วมด้านการวางแผน การมีส่วนร่วมด้านปฏิบัติกิจกรรม และการมีส่วนร่วมด้านติดตามประเมินผลอยู่ในระดับปานกลาง สำหรับแนวทางการมีส่วนร่วมในการป้องกันอาชญากรรมของประชาชนในเทศบาลเมืองราชบุรีในภาพรวม พบว่าอยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านปฏิบัติกิจกรรม และการมีส่วนร่วมด้านการติดตามประเมินผลอยู่ในระดับมาก

เมธา วงศ์อนันต์นันท์ (2547 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่องนโยบายการจัดระเบียบสังคม: ศึกษากรณี "โครงการเขตกำจัดจุดอ่อน" ศึกษาเฉพาะสถานีตำรวจนครบาลมักกะสัน กรุงเทพมหานคร พบว่า 1.โครงการกำจัดจุดอ่อน ตามนโยบายการจัดระเบียบสังคม สามารถใช้ผลการศึกษานี้เป็นแนวทางในการจัดตั้งโครงการในเขตพื้นที่สถานบริการในกรุงเทพมหานครและพื้นที่ใกล้เคียงได้ 2.โครงสร้างการดำเนินงานตามนโยบายการจัดระเบียบสังคมของกระทรวงมหาดไทย

เป็นโครงสร้างที่สมบูรณ์แบบ และนำที่จะนำไปใช้ในทุกท้องถิ่นอย่างทั่วถึงทุกเขตของประเทศไทย

3.โครงการกำจัดจุดอ่อนสามารถเพิ่มประสิทธิภาพในการจัดการเกี่ยวกับปัญหาเสียดินในสถานบริการของสถานีดารวจนครบาลมวกะสัน

นโยบายการจัดระเบียบสังคมเป็นแผนย่อยในยุทธศาสตร์ เพื่อประกาศสงครามกับยาเสพติดของรัฐบาล สอดคล้องกับหลักการบริหารคุณภาพในภาครัฐและเป็นปรากฏการณ์ใหม่ในการนำหลักการบริหารคุณภาพ สร้างคุณภาพสังคมอย่างกล้าหาญหากเปรียบประเทศไทยเป็นองค์กรหนึ่งๆ นโยบายการจัดระเบียบสังคมเป็นกระบวนการเริ่มต้นสร้างคุณภาพชีวิตให้กับประชาชนของประเทศ ทั้ง 76 จังหวัด เพียงแต่ผลที่ได้ ไม่ได้ได้ออกมาเป็นคุณภาพสินค้าหรือบริการแต่ได้ออกมาเป็นคุณภาพชีวิตของประชาชนที่ปลอดภัยและเป็นสุขมากขึ้น

สรุปจากการทบทวนเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับประสิทธิผลการบังคับใช้กฎหมายกับสถานบริการตามนโยบายการจัดระเบียบสังคมของสถานีดารวจภูธรเมืองเพชรบุรี ผู้ศึกษาได้กำหนดตัวแปรที่ศึกษาออกเป็น 2 กลุ่ม คือ

ตัวแปรอิสระ จากการศึกษา ผู้ศึกษาได้กำหนดปัจจัยด้านการปฏิบัติงานตามนโยบายการจัดระเบียบสังคม โดยใช้นโยบายการปฏิบัติงานด้านการจัดระเบียบสังคม ของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ และแนวคิดเกี่ยวกับการปฏิบัติงานตามนโยบายการจัดระเบียบสังคมของตำรวจภูธรจังหวัดเพชรบุรี ประกอบด้วย 1) ปริมาณงานและคุณภาพของสถานีดารวจภูธรเมืองเพชรบุรี 2) การประชาสัมพันธ์ 3) การอำนวยความสะดวกให้กับประชาชนในการบังคับใช้กฎหมาย 4) การมีส่วนร่วมของประชาชน

ตัวแปรตาม จากการศึกษา ผู้ศึกษาวัดประสิทธิผลการบังคับใช้กฎหมายตามนโยบายการจัดระเบียบสังคมได้ใช้แนวคิดของกิบสัน และคณะ (Gibson et al., 1991 อ้างถึงใน สุริย์ โพธาราม, 2547 : 19-21) ประกอบด้วย 1) ความพึงพอใจต่อการปฏิบัติงานด้านการบังคับใช้กฎหมายกับสถานบริการตามนโยบายการจัดระเบียบสังคมของตำรวจภูธรเมืองเพชรบุรีจากประชาชน 2) ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน